

Regeringens proposition

1975/76: 51

om godkännande av en konvention mellan Sverige och Österrike rörande social trygghet, m. m.;

beslutad den 13 november 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

G. E. STRÄNG

SVEN ASPLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en den 11 november 1975 undertecknad konvention mellan Sverige och Österrike rörande social trygghet jämte ett till konventionen hörande slutprotokoll. Konventionsreglerna rörande österrikisk medborgares rätt till svensk folkpension har fått en delvis ny utformning som skiljer denna konvention från andra av Sverige hittills slutna socialförsäkringskonventioner. Framtida konventioner avses så långt som möjligt anknyta till de lösningar som har valts i den svensk-österrikiska konventionen.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringsammansammanträde
1975-11-13

Närvarande: Statsråden Sträng, ordförande, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson

Föredragande: statsrådet Aspling

Proposition angående godkännande av en konvention mellan Sverige och Österrike rörande social trygghet, m. m.

1 Inledning

Hösten 1971 inleddes förhandlingar mellan Sverige och Österrike för avslutande av en konvention mellan de bägge länderna rörande social trygghet. Förhandlingarna avslutades i juni 1975. Konventionen undertecknades i Stockholm den 11 november 1975. Den skall ratificeras och träder i kraft första dagen i andra månaden efter den då ratifikationshandlingarna har utväxlats. Till konventionen finns ett slutprotokoll som träder i kraft vid samma tidpunkt. Konventionen och slutprotokollet har upprättats på svenska och tyska språken. De bägge texterna bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

Innan konventionsförhandlingarna slutfördes blev ett utkast vilket på alla väsentliga punkter överensstämmer med den slutliga konventionen föremål för remissbehandling. Yttranden över utkastet har avgetts av riksförsäkringsverket, statens personalpensionsverk, Svenska arbetsgivarföreningen (SAF), Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Sveriges akademikers centralorganisation/Statstjänstemännens riksförbund (SACO/SR), Försäkringskassaförbundet, Arbetslöshetskassornas samorganisation, Svenska personalpensionskassan (SPP) och Utlandssvenskarnas förening.

2 Konventionens utformning m. m.

2.1 Allmänna bestämmelser

Konventionens *artikel 1* innehåller definitioner av vissa i konventionen använda uttryck och begrepp.

Konventionens omfattning i materiellt hänseende framgår av *artikel 2*. För Österrikes del omfattar konventionen lagstiftningen om sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring, pensionsförsäkring, arbetslöshetsförsäkring och familjebidrag. För Sveriges del blir konventionen tillämplig på lagstiftningen om sjukförsäkring med föräldraförsäkring, yrkesskadeförsäkring, folkpensionering, försäkring för tilläggs pension, arbetslöshetsförsäkring inräknat det kontanta arbetsmarknadsstödet och slutligen de allmänna barnbidragen.

*Artikeln*s andra stycke innehåller en bestämmelse om att konventionen inte är tillämplig på ett nytt system eller en ny gren av social trygghet.

I tredje stycket föreskrivs att man inte samtidigt skall tillämpa konventionen och sådana rättsregler som härrör ur konventioner med en tredje stat. I *slutprotokollet till artikel 2* sägs dock att denna bestämmelse inte skall gälla beträffande regler i österrikiska konventioner om försäkringsförpliktelsers övergång från ett land till ett annat, dvs. sådana regler som innebär att ett land övertar ett annat lands förpliktelser och faktiskt utger förmåner som har intjänats i det andra landet. Denna bestämmelse i slutprotokollet tar sikte på vissa överenskommelser mellan Österrike och Västtyskland som har träffats för att lösa särskilda försäkringsfrågor i samband med andra världskriget.

Artikel 3 innehåller bestämmelser om den personkrets som omfattas av konventionen. Denna personkrets är i första hand medborgare i de två länderna men därjämte — oavsett nationalitet — alla som omfattas eller någon gång har omfattats av socialförsäkringslagstiftningen i något av länderna. Vidare gäller konventionen för personer som härleder sina rättigheter från en person som tillhör någon av de tidigare nämnda persongrupperna. Här åsyftas närmast deras efterlevande och för österrikisk del familjemedlemmar. Om inte annat sägs i konventionen omfattar dess bestämmelser samtliga dessa persongrupper.

I *artikel 4* stadgas att österrikisk medborgare — om inte annat sägs — skall vara likställd med svensk medborgare vid tillämpning av svensk socialförsäkringslagstiftning och vice versa. Likställdhetsregeln är sålunda begränsad till de två ländernas medborgare, medan som har nämnts ovan övriga bestämmelser i konventionen gäller för en betydligt vidare personkrets.

I *slutprotokollet till artikel 4* görs vissa undantag från likställdhetsregeln. Bl. a. anges där särskilda förutsättningar för svenska medborgares rätt till österrikisk s. k. nödhjälp vid arbetslöshet, vilken är en speciell kontantförmån för utförsäkrade arbetslösa.

Artikel 5 innehåller ett allmänt förbud mot att dra in en kontantförmån eller avslå en ansökan om sådan förmån på grund av att den berättigade vistas i det andra fördragsslutande landet. Alla av konventionen omfattade förmåner, beträffande vilka man inte har gjort uttryckliga

undantag, skall således utbetalas även till personer som är bosatta i det andra landet eller eljest vistas där.

Beträffande de svenska folkpensionerna har särskilda bestämmelser tagits in i artiklarna 22—24. Dessa artiklar innehåller också en reglering av möjligheterna att uppbära folkpension utanför Sverige. Bestämmelserna beskrivs närmare i det följande.

I *slutprotokollet till artikel 5* har man från österrikisk sida gjort undantag från regeln om fri förmånsexport såvitt gäller det österrikiska utjämningsstillägget, en pensionsförmån för dem med mycket små pensioner.

I *artikel 6* finns en bestämmelse för det fall förvärvsverksamhet eller obligatorisk tillhörighet till en pensionsförsäkring enligt lagreglerna i något av länderna återverkar på rätten till eller storleken av en socialförsäkringsförmån. Är så fallet skall ett motsvarande förhållande i det andra landet ha samma återverkan på denna socialförsäkringsförmån. Österrikisk ålderspension utgår exempelvis inte med fullt belopp om pensionstagaren är förvärvsverksam. Artikel 6 leder till att en förvärvsverksamhet i Sverige får samma konsekvenser för den österrikiska pensionen som en förvärvsverksamhet i Österrike.

Enligt *slutprotokollet till artikel 6* skall vid beräkning av någons rätt till barntillägg eller pensionstillskott till svensk folkpension avräkning ske inte endast mot svensk ATP-pension utan även mot österrikisk pension.

2.2 Bestämmelser om tillämplig lagstiftning

Denna avdelning innehåller regler för att lösa de kompetenskonflikter som kan uppstå mellan de två ländernas lagstiftning. Den österrikiska socialförsäkringslagstiftningen omfattar, i likhet med de flesta utomnordiska system, i princip endast i landet förvärvsverksamma personer jämte deras familjemedlemmar. Den svenska socialförsäkringen bygger däremot på att alla bosatta i landet är försäkrade. Kompetenskonflikterna mellan de två ländernas lagstiftning har i konventionen lösts i första hand genom anknytning till var en person utövar förvärvsverksamhet.

Artikel 7 föreskriver som huvudregel att förvärvsverksamma personer omfattas av lagstiftningen i det land där förvärvsverksamheten utövas. En persons försäkringstillhörighet prövas således enligt lagreglerna i selsättningslandet.

Artikel 8 första stycket föreskriver att arbetstagare, som utsänds från ett företag i den ena staten att utföra ett arbete i den andra staten, under två år från utsändningen skall omfattas av lagstiftningen i utsändningslandet som om han fortfarande var sysselsatt i det landet.

Enligt andra stycket i artikeln omfattas utsänd personal hos flygbolag

utan tidsgräns av lagstiftningen i det sändande landet. Dock skall personal som utsänds från svenskt flygbolag till Österrike för att arbeta vid en filial eller ständig representation där omfattas av österrikisk lagstiftning.

I tredje stycket sägs att sjömän skall omfattas av lagstiftningen i det land vars flagga fartyget för.

Artikel 9 föreskriver att Wienkonventionerna om diplomatiska resp. konsulära förbindelser skall gälla mellan Sverige och Österrike oavsett vad som stadgas i ländernas lagstiftning eller i övriga bestämmelser i förevarande konvention. De bägge Wienkonventionerna föreskriver att vissa personalkategorier vid ambassader och konsulat skall vara undantagna från det mottagande landets socialförsäkringslagstiftning.

Enligt *slutprotokollet till artikel 9* skall österrikisk handelsdelegerad och vissa av hans anställda jämföras med diplomatisk personal.

I *artikel 10* sägs att behörig myndighet i det land vars lagstiftning enligt de tidigare artiklarna skall tillämpas kan medge en person befrielse från denna lagstiftnings tillämpning under förutsättning att personen i fråga blir omfattad av det andra landets lagstiftning. Sådan befrielse kan beviljas på gemensam framställning av arbetsgivare och arbetstagare eller på framställning av den som är egen företagare. Innan en sådan framställning avgörs skall behörig myndighet i det andra landet beredas tillfälle till ställningstagande.

För att en person skall bli omfattad av svensk socialförsäkringslagstiftning fordras som tidigare nämnts i allmänhet bosättning i Sverige. För att artiklarna 8 och 10 inte skall bli utan innehåll för svensk del har därför i *slutprotokollet till artiklarna 8 och 10* sagts att, om svensk lagstiftning skall tillämpas enligt någon av dessa artiklar, vederbörande även skall betraktas som bosatt i Sverige.

2.3 Särskilda bestämmelser

2.3.1 Sjukdom och moderskap

Kapitel 1 under Avdelning III Särskilda bestämmelser behandlar förmåner vid sjukdom och moderskap. För Sveriges del avses härmed förmåner från sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen.

Den österrikiska sjukförsäkringen är obligatorisk för alla arbetstagare med inkomster överstigande ett visst minimum och för vissa grupper av självständiga företagare. Övriga självständiga företagare samt personer som tidigare har varit obligatoriskt försäkrade kan frivilligt ansluta sig till sjukförsäkringen. Den som åtnjuter pension eller arbetslöshetsersättning är vidare täckt av sjukförsäkringen.

Förmåner från den österrikiska sjukförsäkringen utgår till de försäkrade och deras familjemedlemmar. De viktigaste förmånerna omfattar fri läkar- och sjukhusvård och gratis medicin samt sjukpenning vid sjuk-

dom. I samband med förlossning utgår dagpenning under 4 månader till självständigt försäkrade kvinnor. Kvinnor som är försäkrade genom sin make erhåller en engångssumma vid förlossning.

I *artikel 11* föreskrivs att försäkringsperioder i de bägge länderna skall sammanräknas för att öppna rätt till förmåner vid sjukdom och havandeskap i den mån de inte sammanfaller.

För svensk del innebär detta att försäkringstider i Österrike sammanräknas med svenska försäkringstider när det gäller att uppfylla kravet på 180 dagars inskrivning i försäkringskassa för rätt till svensk föräldrapenning. Den därtill anslutande regeln om viss sjukpenninggrundande inkomst under 270 dagar före barnets födelse som krav för utbetalning av föräldrapenning över garantinivån kan likaså uppfyllas med beaktande av försäkringstid och inkomst i Österrike. Motsvarande gäller för österrikisk del vad beträffar rätten till engångssumma vid förlossning för vilken en kvalifikationstid gäller enligt österrikisk lagstiftning.

Artikel 12 innehåller bestämmelser om rätt till sjukvårdsförmåner för den som är bosatt i ett av länderna och där har rätt till sjukvård men tillfälligt vistas i det andra landet. Han har rätt till sådan vård i vistelselandet enligt dess lagstiftning om han på grund av sitt tillstånd är i omedelbart behov av vård.

Artikeln innebär att en i Sverige bosatt person under tillfällig vistelse i Österrike har rätt till sjukvård där enligt österrikisk lagstiftning. Personer som är bosatta i Österrike har rätt till motsvarande förmåner i Sverige under förutsättning att de är sjukförsäkrade i Österrike.

Från österrikisk sida har man i *slutprotokollet till artikel 12* gjort vissa begränsningar av de vårdförmåner man kan garantera vid besök hos privatpraktiserande läkare och tandläkare. Begränsningen gäller främst personer som besöker Österrike som turister och som vänder sig till sådan läkare eller tandläkare utan hänvisning av den behöriga sjukkassan på orten.

Har någon som är försäkrad i ett land familjemedlemmar som bor i det andra landet skall dessa enligt *artikel 13* ha rätt till sjukvårdsförmåner i bosättningslandet. Artikeln har ingen självständig betydelse för svensk del eftersom alla som är bosatta i Sverige är självständigt sjukförsäkrade här även om de är familjemedlemmar till någon som är bosatt utanför Sverige. På österrikisk sida ger artikeln rätt till sjukvårdsförmåner i Österrike för där bosatta familjemedlemmar till någon som är bosatt i Sverige. Dessa personer skulle utan bestämmelsen inte ha någon rätt till förmåner i Österrike. Enligt *artikel 14* skall den som erhåller pension från endera eller båda staterna vara sjukförsäkrad i det av länderna där han är bosatt enligt de regler som där gäller för pensionärer. Inte heller denna artikel har någon självständig betydelse för svensk del eftersom bosättning i Sverige omedelbart medför att vederbörande täcks av svensk sjukförsäkring. Regeln har däremot betydelse

för en i Österrike bosatt svensk pensionär, som utan denna bestämmelse inte skulle bli sjukförsäkrad i Österrike.

I *artikel 16* sägs att de fördragsslutande staterna kan komma överens om ersättning länderna emellan för de kostnader som uppstår på grund av reglerna i artikel 12 om sjukvård under tillfällig vistelse. Avsikten är att frågan om en sådan överenskommelse inte skall tas upp förrän efter en längre tids erfarenhet av konventionens tillämpning. Under konventionsförhandlingarna har man emellertid varit ense att de förpliktelser som varje land har åtagit sig genom konventionen måste ses tillsammans och att förpliktelserna på ömse sidor i stort sett torde väga lika tungt.

2.3.2 Alders-, invaliditets- och familjepensioner

Kapitel 2 under Avdelning III har två delar. Den första delen innehåller bestämmelser om österrikisk pension.

Den österrikiska pensioneringen omfattar i stort sett samma personkrets som sjukförsäkringen. Den är således en arbetspensionering och därigenom jämförbar med den svenska tilläggs-pensioneringen. Alderspension utgår normalt vid 65 års ålder för män och 60 års ålder för kvinnor. Minsta försäkringstid för rätt till pension är 180 månader (15 år). För invalidpension krävs en minsta försäkringstid av 60 månader (5 år). Någon motsvarighet till den antagandepoängberäkning som tillämpas inom svensk tilläggs-pensionering finns inte. Familjepension utgår i form av änke- och barnpension och i vissa fall som änklingspension. För familjepension krävs att den avlidne har varit försäkrad under minst 60 månader.

För samtliga pensionsslag krävs att den försäkrade från sitt första inträde i pensionsförsäkringen till pensionsfallet varit försäkrad minst halva tiden och därtill minst en tredjedel av de sista tre åren före pensionsfallet. Pensionernas storlek är beroende av intjänandetidens längd. Längsta pensionsberättigande intjänandetid är 45 år. Pensionen ökar progressivt med intjänandetidens längd. Vissa tillägg kan utgå till de ovan nämnda pensionsslagen. En full ålderspension utgör ca 80 % av den berättigades på visst sätt beräknade slutlön.

Förutom det allmänna systemet finns särskilda pensionssystem bl. a. för gruvarbetare, statstjänstemän och vissa egenföretagare. Utgående pensioner anpassas till pris- och löneutvecklingen.

Har någon fullgjort försäkringsperioder i både Österrike och Sverige skall dessa enligt *artikel 17* läggas samman för förvärv av rätt till österrikisk pension. Detta innebär att den som har tillgodoräknats år med pensionsgrundande inkomst i Sverige får lägga dessa år till sina försäkringsperioder i Österrike i den mån det behövs för att uppfylla den österrikiska lagstiftningens krav på en minsta försäkringstid av 15 resp. 5 år.

I *artiklarna 18—21* ges regler för hur ett österrikiskt försäkringsorgan skall förfara när en försäkrad kan åberopa såväl österrikiska som svenska försäkringstider.

I *artikel 18* föreskrivs att frågan om någon med sammanläggning av försäkringstider uppfyller villkoren för rätt till pension skall bedömas enligt österrikisk rätt. Härmed avses exempelvis att fråga om rätt till ålderpension bestäms enligt den i Österrike gällande pensionsåldern och att fråga om rätt till invalidpension bestäms enligt de österrikiska reglerna för bedömning av invaliditet.

De övriga bestämmelserna i artikeln ger regler för beräkning av den österrikiska pensionens storlek. De österrikiska myndigheterna fastställer först ett s. k. teoretiskt belopp för pensionen som beräknas som om den pensionsberättigades sammanlagda försäkringstid hade fullgjorts enligt österrikisk lagstiftning. Därefter beräknas den österrikiska pensionens storlek på grundval av den österrikiska försäkringstidens längd i förhållande till den sammanlagda försäkringstidens längd.

Dessa bestämmelser kompletteras i *artikel 19*. Att bestämmelser behövs trots att beräkningsunderlaget för pensionens storlek skall bildas enbart av österrikiska försäkringstider beror bl. a. på att österrikisk pension tjänas in enligt en skala som är progressiv i förhållande till intjänandetiden. Konventionsregleringen medför att också den som haft sin aktiva tid uppdelad mellan förvärvsarbete i Sverige och Österrike får fördel av denna progression.

Vidare sägs bl. a. att som svenska försäkringstider, vilka skall sammanläggas med österrikiska tider, räknas dels år med svenska ATP-poäng dels bosättningsår i Sverige före år 1960, för vilka beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst.

I *artikel 20* sägs att om någon har rätt till österrikisk pension även utan åberopande av sammanläggningsregeln i artikel 17 så skall pensionen beräknas utan användning av bestämmelserna i artiklarna 18 och 19 så länge ingen svensk pension utgår. När en sådan börjar utgå skall den österrikiska pensionen räknas om varvid bestämmelserna i nämnda artiklar skall komma till användning.

Artikel 21 behandlar det fall, att någon erhåller en svensk pension och samtidigt en österrikisk pension beräknad med hänsyn till sammanläggningsreglerna. Understiger summan av dessa två pensioner den österrikiska pension som skulle ha utgått direkt på grundval av den österrikiska lagstiftningen, så skall enligt bestämmelsen mellanskillnaden utges från den österrikiska pensionsförsäkringen.

I *artikel 22* och de följande två artiklarna behandlas de svenska folkpensionsförmånerna. I artikel 22 sägs att folkpension enligt konventionen skall utges uteslutande enligt bestämmelserna i artiklarna 23 och 24. Dessa artiklar skall sålunda läsas separat och utan samtidig tillämpning av konventionens allmänna bestämmelser om likställdhet, rätt att upp-

bära förmåner i det andra landet etc. Bestämmelserna i konventionen är tillämpliga endast på österrikiska medborgare. Konventionen ger således ej rätt till folkpension för andra utlänningar.

Artikel 23 reglerar rätten till svensk folkpension för den som är bosatt i Sverige. Österrikisk medborgare som är bosatt i Sverige sedan minst fem år när frågan om rätt till pension skall avgöras och som sammanlagt har varit bosatt i Sverige under minst tio år efter fyllda 16 år skall enligt artikeln vara likställd med svensk medborgare i fråga om rätt till folkpension i form av ålderspension.

För rätt till förtidspension och handikappersättning krävs för likställdhet att den pensionssökande vid tiden för pensionsbeslutet är bosatt i Sverige sedan minst fem år eller, om bosättningstiden är kortare, att han under bosättningstiden har varit normalt arbetsför minst ett år.

Österrikisk medborgare som är bosatt i Sverige skall vara likställd med svensk medborgare i fråga om rätt till änke- och barnpension antingen om den avlidne omedelbart före sin död har varit bosatt i Sverige minst fem år och den efterlevande vid dödsfallet var bosatt i Sverige eller om den efterlevande är bosatt i Sverige vid tiden för pensionsbeslutet sedan minst fem år och denne eller den avlidne vid dödsfallet var bosatt i Sverige.

I andra stycket av artikel 23 stadgas att förtidspension eller änkepension som utgår enligt konventionen skall ersättas med ålderspension utan ansökan när den berättigade uppnår den allmänna pensionsåldern.

I artikelns sista stycke sägs att rätt till vårdbidrag för handikappat barn föreligger om barnets fader eller moder sedan minst ett år är bosatt i Sverige.

Folkpension enligt de regler som nu har redovisats utgår endast till den som är bosatt i Sverige och endast så länge bosättningen i Sverige består. Pensionen utgår med samma belopp som en svensk medborgare erhåller i motsvarande situation.

Artikel 24 innehåller regler om svensk folkpension till österrikisk medborgare som inte uppfyller kraven för rätt till pension enligt bestämmelserna i artikel 23. Det kan röra sig om en person som är bosatt utanför Sverige eller en person som visserligen är bosatt i Sverige men inte uppfyller de i föregående artikel angivna karensvillkoren. Sådan österrikisk medborgare har enligt första stycket i artikeln rätt till svensk folkpension under förutsättning att han uppbär svensk allmän tilläggspension. Storleken av hans folkpension är beroende av storleken av hans ATP på sådant sätt att han erhåller full folkpension om han uppbär ATP-pension baserad på 30 eller fler poängår. Utgår ATP-pension baserad på mindre än 30 poängår erhåller han 1/30 av hel folkpension för varje år med ATP-poäng. Folkpension i form av familjepension enligt denna artikel utgår, liksom tilläggspensionen, i förhållande till den avlidnes antal poängår inom ATP-systemet. Folkpension enligt denna artikel

kan givetvis, när det gäller en pensionstagare som är bosatt i Sverige, avlösas av folkpension enligt artikel 23 när där uppställda väntetider har gått till ända.

I *slutprotokollet till artikel 24* kompletteras regeln i nämnda artikel med övergångsbestämmelser som innebär att villkoret om rätt till tilläggspension i vissa fall skall anses uppfyllt även om sådan pension faktiskt inte utgår. Övergångsbestämmelserna gäller den som har arbetat och bott i Sverige före år 1960 då tilläggspensioneringen infördes. För den som har taxerats till statlig inkomstskatt för år före år 1960 anses kravet på rätt till tilläggspension uppfyllt under förutsättning att antalet år med sådan inkomst för sig eller sammanlagda med år med pensionsgrundande inkomst inom den svenska tilläggspensioneringen och år inom den österrikiska pensionsförsäkringen uppgår till minst tre.

Folkpension enligt dessa övergångsregler utgår med 1/30 av full folkpension för varje år med taxerad inkomst före år 1960.

Enligt bestämmelserna i *artikel 25* skall den som har fullgjort försäkringstid i såväl den österrikiska pensionsförsäkringen som den svenska tilläggspensioneringen ha rätt att lägga samman dessa tider om det behövs för att uppfylla det minimikrav på tre år med pensionsgrundande inkomst som gäller för rätt till ATP-pension. Den som har tillgodoräknats pensionspoäng för två år skall således få pension för dessa år under förutsättning att han har minst ett års försäkringstid inom den österrikiska pensionsförsäkringen.

I artikeln sägs vidare att övergångsreglerna i den svenska lagstiftningen om förmånligare beräkning av ATP-pensionens storlek som gäller för svenska medborgare födda före år 1924 inte skall gälla för österrikiska medborgare. Inte heller skall österrikiska medborgare kunna tjäna in ATP-pension under bosättning utanför Sverige vilket i vissa fall är möjligt för svenska medborgare.

2.3.3 Olycksfall i arbete och yrkessjukdomar

I kapitel 3 under avdelning III behandlas yrkesskadeförsäkringen. Den österrikiska yrkesskadeförsäkringen täcker liksom den svenska alla anställda. Därtill är självständiga företagare täckta genom ett särskilt system.

Den österrikiska yrkesskadeförsäkringen ger bl. a. fri läkar- och sjukhusvård samt fria mediciner och hjälpmedel. Vidare utges livränta vid minst 20 % invaliditet samt efterlevandelivräntor. Livräntorna är anpassade till löne- och prisförändringarna.

I *artikel 26* föreskrivs att den som i ett land är berättigad till sjukvård på grund av yrkesskada skall äga rätt till sådan vård under vistelse i det andra landet enligt det landets regler. Beträffande kostnaderna för vården hänvisas till vad som sagts under artikel 16.

Artikel 27 stadgar att den som har drabbats av en yrkesskada som har orsakats eller kan ha orsakats av arbete som utförts i bägge länderna skall erhålla yrkesskadeförmån från det land där han senast utförde det farliga arbetet.

2.3.4 Arbetslöshet

I kapitel 4 behandlas förmåner vid arbetslöshet. Från svensk sida avses härmed såväl arbetslöshetsförsäkringen som det kontanta arbetsmarknadsstödet. Den österrikiska arbetslöshetsförsäkringen är obligatorisk för alla arbetstagare. För rätt till ersättning vid arbetslöshet fordras normalt att den arbetslöse har varit försäkrad minst 20 veckor under de sista 12 månaderna. Den tid under vilken ersättning kan utgå varierar mellan 12 och 30 veckor beroende på längden av den försäkringstid som har föregått arbetslösheten. Ersättningens storlek grundas på genomsnittsförtjänsten under de tre senaste månaderna. Den kan inte överstiga 80 % av den ersättningsberättigande inkomsten. För den som har blivit utförsäkrad finns en speciell kontantförmån i form av nödhjälp, som nämnts vid artikel 4.

Bestämmelserna om arbetslöshetsförmåner i artiklarna 28 och 29 gäller endast för medborgare i Sverige och Österrike. Andra försäkrade kan inte åberopa sig på dessa bestämmelser.

I *artikel 28* finns en regel om sammanläggning av arbetsperioder i de båda länderna när så erfordras för att en arbetslös försäkrad skall uppfylla de i ett land uppställda kraven på viss tids arbete eller försäkring för rätt till förmåner vid arbetslöshet. En förutsättning för att den arbetslöse skall ha rätt att tillgodoräkna sig arbetad tid i det andra landet är att han under det senaste året har arbetat minst fyra veckor i det land där han ansöker om arbetslöshetsförmåner. Denna förutsättning skall dock inte gälla när arbetstagarens anställning har upphört utan hans förvållande.

I *slutprotokollet till artikel 28* stadgas att sammanläggningsregeln i artikel 28 inte skall gälla för rätt till moderskapslön enligt den österrikiska lagstiftningen om arbetslöshetsförsäkring. Denna är snarast en familjepolitisk stödform för förvärvsarbete, som till typen kan jämföras med ett vårdnadsbidrag. För rätt till moderskapslön fordras att modern avhåller sig från förvärvsarbete. För rätt till moderskapsförmåner från den österrikiska sjukförsäkringen får däremot sammanläggning ske enligt vad som sagts under artikel 11 ovan.

I *artikel 29* föreskrivs att svensk arbetslöshetskassa, när den fastställer under hur lång tid en arbetslös har rätt till svenska förmåner, skall ta hänsyn till den ersättning den arbetslöse kan ha erhållit i Österrike under de senaste tolv månaderna.

2.3.5 Familjebidrag

I kapitel 5 under avdelning III behandlas familjebidrag, varmed från svensk sida förstås de allmänna barnbidragen.

I Österrike utgår familjebidrag till föräldrar med ett eller flera barn. Bidragets storlek per barn ökar med barnantalet.

I *artikel 30* första stycket sägs beträffande familjebidrag, att för den som är bosatt med sina barn i ett av länderna detta lands lagstiftning om familjebidrag skall gälla även om han arbetar i det andra landet. Regeln behövs för österrikisk del eftersom rätten till familjebidrag enligt österrikisk lagstiftning i vissa fall är knuten till förvärvsverksamheten.

I andra stycket sägs att om en person enligt bestämmelserna i artikel 8 skall betraktas som utsänd från ett fördragsslutande land och således dess socialförsäkringslagstiftning skall gälla så svarar utsändningslandet för familjebidrag även om barnen vistas i det andra landet.

I *slutprotokollet till artikel 30* föreskrivs att den svenska barnbidragslagens regler om viss väntetid (sex månader) för utländska barns rätt till allmänt barnbidrag inte påverkas av konventionens regler.

Artikel 31 innehåller regler till undvikande av att dubbla familjebidrag utgår. Om konventionens regler skulle leda till att familjebidrag för ett barn utgår från bägge länderna skall enligt artikeln endast bidraget från barnets bosättningsland utgå.

2.4 Övriga bestämmelser

Artiklarna 32—40 innehåller vissa för konventionens tillämpning gemensamma bestämmelser främst av administrativ natur. I *artikel 32* sägs bl. a. att konventionen kan kompletteras med en administrativ överenskommelse om konventionens tillämpning. Enligt *artikel 33* skall i varje land finnas ett förbindelseorgan för att underlätta konventionens tillämpning. I *artikel 35* sägs bl. a. att ansökan om förmån som inges till ett lands behöriga försäkringsorgan i princip skall betraktas också som en ansökan om förmån enligt konventionen från det andra landet. Tidsfrister för ansökningar e. d. i ett land kan alltså iakttas genom att framställningen inom föreskriven tid inges till behörigt organ i det andra landet.

Artikel 37 föreskriver bl. a. att av en stats domstol eller försäkringsorgan meddelade verkställbara domar eller beslut i bl. a. avgifts-ärenden skall erkännas i den andra staten.

Om ett land som förskott har utgett en förmån för en viss tid eller utgett en förmån med för högt belopp kan avräkning länderna emellan enligt *artikel 38* ske mot en från det andra landet för samma tid senare utgiven förmån.

I *artikel 39* finns regler om skiljedomsförfarande i fall av oenighet länderna emellan om tolkningen av konventionen.

I artiklarna 40—42 återfinns sedvanliga övergångsbestämmelser liksom föreskrifter om ratifikation och ikraftträdande liksom regler om uppsägning av konventionen. Konventionen och slutprotokollet träder i kraft första dagen i andra månaden efter den då ratifikationshandlingarna har utväxlats.

3 Remissyttrandena

Som nämnts har remissbehandling skett av ett utkast som endast i fråga om vissa detaljer skilde sig från den slutliga konventionen. Så gott som samtliga remissinstanser tillstyrker utkastet till konvention eller lämnar det utan erinran.

LO noterar med tillfredsställelse att den föreslagna konventionen på de punkter som kan regleras i bilaterala överenskommelser uppfyller kraven på likabehandling på den sociala trygghetens område som LO ställt i sitt remissvar över invandrarutredningens förslag. LO anser att den svensk-österrikiska konventionen bör vara vägledande även för konventionsarbetet med andra stater.

Försäkringskasseförbundet anser rent principiellt att konventionen mellan Sverige och Österrike har fått en tilltalande utformning. Det gäller framför allt rätten till föräldrapenning för hemvändande utlands-svenskar, reglerna för ersättning och behandling vid behov av akut sjukvård i ett av de fördragsslutande länderna samt möjligheten för medborgare från tredje land att tillgodoräkna sig väntetider och kvalifikationsperioder i ett av de fördragsslutande länderna för att få pension i det andra landet. Förbundet finner det vara en viktig rättvisefråga att alla som vistas i Sverige, oavsett vilket land de kommer ifrån, behandlas lika. De principer som nu förs in i konventionen med Österrike bör därför utgöra grunden för konventionsarbetet också med andra länder. En sådan likabehandling är dessutom värdefull ur informationssynpunkt, då den ger möjlighet att undvika den irritation som uppstår när man inte förstår varför någon annan behandlas annorlunda. Förbundet framhåller att det även administrativt för försäkringskassorna och deras personal är av stort värde om samma villkor gäller för alla oavsett nationalitet.

Utländssvenskarnas förening uttalar sin uppskattning av det värdefulla arbete som bedrivs i syfte att öka människors trygghet vid vistelse i andra länder än hemlandet. Att man härvid utgår från tanken att en persons sociala trygghetsstatus skall bygga på lagstiftningen i det land där han är bosatt är principiellt riktigt, och även i praktiskt hänseende ändamålsenligt. Emellertid vill föreningen framhålla, att tiden ännu är långt ifrån mogen för en generell tillämpning av denna grundsats, beroende på de stora skillnader i social utveckling som alltså består mellan olika länder.

Beträffande konventionens omfattning och personkrets uttalar sig Försäkringskassaförbundet till förmån för att konventionen som föreslagits i utkastet i princip skall omfatta alla som är försäkrade i de två länderna utan hänsyn till nationalitet.

Vad beträffar konventionens regler om sjukförsäkring finner Utlandssvenskarnas förening bestämmelserna om sammanläggning av kvalifikationstider inom de två ländernas sjukförsäkringssystem värdefulla men menar samtidigt att svenska medborgare bör kunna erhålla svensk föräldrapenning utan några kvalifikationstider.

Riksförsäkringsverket och Försäkringskassaförbundet har intet att erinra mot konventionens regler om folkpension till österrikiska medborgare. Statens personalpensionsverk påpekar att folkpensionsreglerna i konventionen kan motivera särskilda samordningsföreskrifter i de statliga pensionsbestämmelserna. LO tillstyrker likaledes de föreslagna bestämmelserna om österrikisk medborgares rätt till folkpension och föreslår att dessa blir vägledande för övriga konventionsförhandlingar. SAF, SPP och Utlandssvenskarnas förening konstaterar att reglerna för rätt till svensk folkpension vid bosättning utomlands blir olika för svenska och österrikiska medborgare. Ingen av de nämnda instanserna har något att erinra mot de föreslagna reglerna för österrikiska medborgare men anser att dessa kan genomföras endast om svenska medborgare får samma möjligheter.

Av remissinstanserna har endast LO särskilt kommenterat bestämmelserna rörande svensk allmän tilläggspension. I motsats till vad som har föreslagits i konventionsutkastet förordar LO att de särskilda övergångsbestämmelserna om förmånligare regler för intjänande av ATP för personer födda före år 1924 utsträcks att i viss omfattning gälla även för utländska medborgare.

Vad beträffar arbetslöshetsförmånerna i konventionen menar arbetsmarknadsstyrelsen att den som gör framställning om ersättning vid arbetslöshet med tillämpning av konventionens sammanläggningsregler bör ha arbetat i landet minst fyra veckor omedelbart före framställningen om ersättning.

Arbetsmarknadsstyrelsen och De erkända arbetslöshetskassornas samorganisation framhåller vidare att konventionens bestämmelser rörande förmåner vid arbetslöshet måste kompletteras med tillämpningsföreskrifter.

4 Föredraganden

4.1 Allmänt

I mitten av 1950-talet anslöt sig Sverige till vissa multilaterala socialförsäkringskonventioner av stor betydelse nämligen 1955 års nordiska

konvention om social trygghet och två år 1953 inom Europarådet utarbetade provisoriska socialförsäkringsavtal. Under samma tid slöt Sverige bilaterala socialförsäkringskonventioner med Italien, Schweiz och Storbritannien. År 1968 slöts slutligen en socialförsäkringskonvention med Jugoslavien. De provisoriska europeiska avtalen gäller i förhållande till de europarådsländer som vi inte har annat avtal med, utom Österrike och Malta, men innehåller en mycket utvecklade konventionsreglering.

Under senare år har behovet av att utveckla socialförsäkringsförbindelserna med andra länder blivit allt större i takt med att invandringen fått ökad omfattning. Samtidigt har det stått klart att man numera måste söka delvis nya lösningar på de problem på den sociala trygghetsområde som kan uppstå för utländska medborgare i Sverige liksom för svenskar i utlandet.

Den konvention mellan Sverige och Österrike om social trygghet, som nu föreligger, utgör det första exemplet på strävandena att tillskapa tidsmässiga och ändamålsenliga socialförsäkringskonventioner. Förhandlingar med Österrike upptogs första gången hösten 1971. Vintern 1975 hade man kommit så långt i arbetet att ett konventionsutkast kunde sändas på remiss i Sverige. Flertalet remissinstanser var mycket positiva till konventionsutkastet. En sista förhandlingsomgång ägde rum i juni i år varefter konventionen undertecknades den 11 november 1975.

I det följande skall jag något beröra de ur principiell synpunkt viktigaste bestämmelserna i konventionen.

4.2 Konventionens omfattning och personkrets

Äldre bilaterala socialförsäkringskonventioner som Sverige har slutit gäller vanligen endast de två fördragsslutande ländernas medborgare. Grundprincipen i konventionerna har varit att medborgare i det ena landet likställs med medborgare i det andra när det gäller rätt till socialförsäkringsförmåner. Med denna teknik kan man lösa problem som har sin orsak i att personer med utländskt medborgarskap särbehandlas inom ett lands socialförsäkringslagstiftning. Däremot löser man med likabehandlingsregler inte de problem som skapas av väntetider, kvalifikationsperioder etc. som kan finnas i lagstiftningen och som brukar gälla alla oavsett nationalitet, alltså även för landets egna medborgare. Som exempel kan nämnas den på kontinenten vanliga regeln att ingen ålderspension utgår till den som har arbetat kortare tid än 15 år i landet.

För att lösa sådana problem, som alltså kan föreligga även för landets egna medborgare, fordras att man inför sammanläggningsregler, dvs. bestämmelser om rätt att i ett land räkna sig tillgodo väntetider eller kvalifikationsperioder som har fullgjorts i det andra landet. Detta har skett i den föreliggande svensk-österrikiska konventionen. Reglerna kan därtill

lätt utsträckas till att omfatta även tredje lands medborgare som är eller har varit försäkrade i länderna. En sådan utvidgning har skett i konventionen.

Den svensk-österrikiska konventionen skall således i princip gälla inte endast för svenska och österrikiska medborgare utan för var och en som omfattas eller har omfattats av socialförsäkringslagstiftningen i Sverige eller Österrike. Härigenom kan man alltså lösa sådana socialförsäkringsproblem som kan föreligga vid flyttning mellan de bägge länderna, oavsett den flyttandes nationalitet. Detta innebär t. ex. att en schweizisk medborgare, som har arbetat ett antal år i Sverige, efter flyttning till Österrike får rätt att tillgodoräkna sig sina svenska ATP-år när det behövs för att han skall få rätt till pension från den österrikiska pensionsförsäkringen.

Utsträckningen av konventionsreglerna till tredje lands medborgare gäller inte i den mån särskilda inskränkningar görs. Så skall t. ex. reglerna om folkpension i konventionen endast gälla för österrikiska medborgare.

4.3 Sjukförsäkring

En person som flyttar från det ena landet till det andra har enligt konventionen rätt att i inflyttningslandet räkna sig tillgodo försäkringstid i utflyttningslandet. En sådan sammanläggning av försäkringstider är av värde i de fall där den österrikiska sjukförsäkringslagstiftningen kräver en viss tids försäkring för rätt till en viss förmån. Detta gäller exempelvis för kontanta moderskapsförmåner för icke förvärvsarbetande kvinnor. Bestämmelsen har även betydelse bl. a. för rätten till föräldrapenning för den som flyttar till Sverige, t. ex. en från Österrike hemvändande utlandssvensk.

De som är sjukförsäkrade i det ena landet och som tillfälligt vistas, exempelvis som turister, i det andra landet skall oavsett nationalitet vid akut behov av sjukvård ha rätt att få vård i vistelandet enligt landets sjukförsäkringsregler. Detta innebär exempelvis att en svensk turist i Österrike med iakttagande av konventionens bestämmelser gratis kan anlita den offentliga öppna och slutna sjukvården i Österrike.

Övriga bestämmelser i konventionen rörande sjukförsäkring syftar till att garantera sjukvård från bosättningslandets sjukförsäkring till dels pensionärer, dels kvarvarande familjemedlemmar till någon som är förvärvsverksam i det andra landet. Bestämmelserna saknar självständig betydelse för Sveriges del då alla här bosatta personer är sjukförsäkrade, men innebär en väsentligt förbättrad situation för vissa svenskar i Österrike.

4.4 Pensionsförsäkring

4.4.1 Svensk folkpension

Folkpensioneringen ingår i det grundläggande trygghetssystem som har byggts upp för dem som är bosatta i Sverige. Den saknar motsvarighet utanför Norden. Rätten till folkpension är oberoende av tidigare avgiftsbetalning eller förvärvsinsats. Med hänsyn till den särskilda karaktär som folkpensioneringen härigenom har fått, har det inte ansetts möjligt att utan vidare i lagstiftningen likställa utländska medborgare med svenskar beträffande rätten till förmåner, utan de närmare villkoren för deras rätt till folkpension regleras genom konventioner med andra länder.

De lösningar som har valts i konventionerna bygger på tanken att det är naturligt att en utländsk medborgare får rätt till folkpensionsförmåner med samma belopp och på samma villkor i övrigt som en svensk medborgare om han har vistats en längre tid i Sverige och är bosatt här som pensionär. Väntetidens längd har tidigare varierat från konvention till konvention. De tider man nu har kommit fram till i konventionen med Österrike ansluter till dem som har upptagits i internationella arbetsorganisationens konvention nr 118 om utlänningars likställande med ett lands egna medborgare i fråga om social trygghet.

Alderspension kan enligt konventionens regler utgå till den som uppfyller pensionsvillkoren i övrigt enligt lagstiftningen, om han är bosatt i Sverige sedan fem år när pensionsfrågan skall prövas och har varit bosatt här sammanlagt tio år. För förtidspension är väntetiden fem år, men pension kan utgå utan hinder av denna väntetidsregel till den som har varit normalt arbetsför minst ett år under den tid han har varit bosatt här.

Familjepension till österrikisk medborgare bosatt i Sverige utgår efter en väntetid av maximalt fem år. Det krävs alltid att antingen den avlidne eller den efterlevande vid dödsfallet var bosatt i Sverige.

Denna typ av regler för utländska medborgares rätt till svensk folkpension finns i alla våra existerande socialförsäkringskonventioner. Konventionslösningarna anknyter till tanken på folkpensioneringen som ett grundskydd och förutsätter som redan angetts att det är fråga om en person som är bosatt i Sverige som pensionär.

För den som har förvärvsarbetat och tjänat in en svensk ATP-pension kan folkpensionen samtidigt anses utgöra en ersättning för att ATP-systemet inte ger förvärvspension för hela inkomsten. ATP utgår nämligen för den del av årsinkomsten som ligger över ett basbelopp, medan inkomster upp till basbeloppet avses kompenseras av folkpensionen. Mot bakgrund härav har man i de nu slutförda konventionsförhandlingarna enats om speciella föreskrifter rörande folkpension till österrikiska medborgare som inte uppfyller de tidigare angivna kraven för rätt till folk-

pension men som har förvärvsarbetat i Sverige och tjänat in en tilläggs-pension. Folkpension enligt dessa till ATP-systemet anknutna regler skall utgå oavsett bosättningsland och utan särskilda karenstider.

Reglerna blir tillämpliga t. ex. på österrikare som efter arbete i Sverige har återvänt till sitt hemland. Den enda förutsättningen för rätt till folkpension enligt dessa regler är att en ATP-pension utgår. Den som erhåller ATP, men inte kan få folkpension enligt huvudregeln, skall erhålla 1/30 av oavkortad folkpension för varje år med ATP-poäng. I fråga om förtidspension tas hänsyn inte bara till faktiska poängår utan även till år, för vilka s. k. antagandepoäng tillgodoräknats inom ATP. När det gäller familjepension anknys pensionsberäkningen till den avlidnes ATP-år. Även här kan år med antagandepoäng ha betydelse. Vissa övergångsregler ges för den som har utfört förvärvsarbete i Sverige före år 1960 då ATP-systemet infördes.

Sammanfattningsvis kommer österrikiska medborgare att kunna erhålla pension från den svenska folkpensioneringen enligt två alternativa regelsystem. Den som bor i Sverige sedan en längre tid får full folkpension enligt samma regler som svenska medborgare. Den som inte bott tillräckligt länge i Sverige eller som har lämnat Sverige får en i förhållande till utgående ATP-pension uträknad pension från folkpensioneringen dvs. oavkortad folkpension om han arbetat in ATP under 30 år och eljest 1/30 av oavkortad folkpension för varje år med ATP-poäng.

Jag vill i sammanhanget erinra om det samband som råder med beskattningsfrågorna. De avtal som Sverige under senare år har ingått med andra stater till undvikande av dubbelbeskattning vilar på principen att socialförsäkringspensioner får beskattas av den stat som betalar ut pensionen även om förmånstagaren är bosatt i den andra staten.

Vissa remissinstanser har tagit upp frågan om svensk medborgares rätt till folkpension under bosättning utomlands. De har påpekat att konventionens regler om österrikisk medborgares rätt till folkpension under bosättning utanför Sverige skiljer sig från dem som gäller för svenska medborgare bosatta utomlands. I denna fråga vill jag anmäla min avsikt att senare i dag föreslå tilläggsdirektiv till pensionskommittén (S 1970: 40). Jag kommer därvid att förorda att kommittén får i uppdrag att i enlighet med de riktlinjer som gäller för den svensk-österrikiska konventionen överväga en ändrad utformning av bestämmelserna om svensk medborgares rätt till folkpension vid bosättning utomlands. I samband härmed kommer jag också att föreslå att kommittén vidare får överväga den av invandrarutredningen väckta tanken på lagfasta minimiregler för folkpension för invandrare som inte omfattas av konvention.

4.4.2 Svensk allmän tilläggs-pension

Konventionen föreskriver att en person som inte uppfyller den

svenska lagstiftningens krav på minst 3 år med ATP-poäng för rätt till ATP-pension har rätt att lägga samman sina österrikiska försäkringsår med sitt eller sina svenska ATP-år för att uppfylla treårskravet. Den svenska ATP-pensionens storlek beräknas däremot enbart på grundval av de år pension har intjänats i Sverige och registrerade ATP-poäng. Denna sammanläggningsregel skall tillämpas på alla personer oavsett nationalitet.

I enlighet med hittills tillämpade principer har i konventionen från svensk sida gjorts förbehåll för att den svenska lagstiftningens regler om förmånligare beräkning av ATP för personer födda före år 1924 skall tillämpas endast på svenska medborgare.

LO har i sitt remissvar förordat att dessa övergångsbestämmelser skall sträckas ut att i viss omfattning gälla även för utländska medborgare. Enligt min mening bör behovet av övergångsbestämmelser för utländska medborgare som har arbetat här i landet före ATP-systemets tillkomst närmare övervägas. I det förslag till tilläggsdirektiv till pensionskommittén jag avser att lägga fram kommer jag därför att förorda att kommittén även får överväga frågan om tillskapande av sådana regler.

4.4.3 Den österrikiska pensionsförsäkringen

Beträffande den österrikiska pensionsförsäkringen gäller enligt konventionen att den som har arbetat i Österrike men inte uppfyller det österrikiska kravet på ett visst antal försäkringsår för rätt till pension (t. ex. 15 år för ålderspension) har rätt att medräkna svenska ATP-år för att uppfylla de österrikiska kraven.

Den österrikiska pensionens storlek beräknas enligt konventionen med utgångspunkt från vad som skulle ha utgått om den sammanlagda försäkringstiden hade fullgjorts i Österrike och på grundval av de inkomster som uppburits i Österrike. Av denna teoretiskt beräknade pension utbetalas den del som svarar mot förhållandet mellan försäkringstiden i Österrike och den sammanlagda försäkringstiden. Eftersom pension enligt österrikisk lagstiftning tjänas in efter en skala som är progressiv i förhållande till försäkringstiden medför beaktandet av de svenska ATP-åren vid pensionsberäkningen att den österrikiska pensionen i regel blir högre än den eljest skulle ha blivit.

En person som har arbetat tio år i Sverige och tio år i Österrike får t. ex. till följd av dessa samordningsregler dels svensk ATP svarande mot de tio åren i Sverige, dels österrikisk pension motsvarande hälften av den pension som skulle ha utgått vid en försäkringstid av 20 år.

4.5 Förmåner vid arbetslöshet

Beträffande förmåner vid arbetslöshet gäller i konventionen att en försäkrad som flyttar från det ena landet till det andra har rätt att tillgo-

doräkna sig den tid han har arbetat i utflyttningslandet vid prövning av rätten till kontantstöd vid arbetslöshet i inflyttningslandet. Ett villkor är dock att han faktiskt har förvärvsarbetat minst fyra veckor i inflyttningslandet under de senaste tolv månaderna.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt remissvar föreslagit att de fyra veckornas förvärvsarbete i inflyttningslandet skall ligga omedelbart före framställningen om ersättning. Jag vill för min del, efter samråd med chefen för arbetsmarknadsdepartementet, erinra om att vi i Sverige har en reglerad invandring med krav på arbetstillstånd för utomnordiska medborgare. Bl. a. med hänsyn härtill anser jag att det knappast föreligger sådana spekulationsrisker som arbetsmarknadsstyrelsen torde avse att förebygga med sitt förslag. Jag finner därför ifrågasättande regel i konventionen tillfyllest.

4.6 Avslutande synpunkter

Den svensk-österrikiska konventionen om social trygghet har fått en utformning som på flera områden skiljer den från de socialförsäkringskonventioner som Sverige tidigare har ingått. I fråga om förmånerna gäller detta i första hand reglerna rörande svensk folkpension. Jag vill förorda att de principer som ligger till grund för konventionen så långt det är möjligt och befogat tillämpas när Sverige sluter socialförsäkringskonventioner med andra länder liksom när gällande äldre sådana konventioner revideras. Med hänsyn härtill har jag ansett att konventionen är av sådan vikt att den bör föreläggas riksdagen för godkännande.

I ställningstagandet ligger att regeringen efter inhämtande av riksdagens godkännande av denna konvention bör kunna ingå framtida överenskommelser av förevarande slag med andra länder utan att riksdagen skall nödgas pröva de enskilda konventionsärendena, förutsatt att konventionerna till sin uppläggning inte väsentligt avviker från den svensk-österrikiska.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att godkänna den konvention mellan Sverige och Österrike om social trygghet med därtill hörande slutprotokoll som har undertecknats den 11 november 1975.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Konvention mellan Konungariket Sverige och Republiken Österrike om social trygghet

Konungariket Sverige och Republiken Österrike, som önskat reglera de båda staternas ömsesidiga förbindelser på den sociala trygghetens område, har överenskommit att sluta följande konvention:

AVDELNING 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

1. I denna konvention avses med uttrycken

- 1) "Österrike"
Republiken Österrike,
"Sverige"
Konungariket Sverige;
- 2) "territorium"
med avseende på Österrike
dess förbundsterritorium,
med avseende på Sverige
dess territorium;
- 3) "medborgare"
med avseende på Österrike
en person med österrikiskt medborgarskap eller en person tillhörande det tyska språkområdet ("Volksdeutscher"), som är statslös eller vars medborgarskap icke kunnat avgöras och som ej blott tillfälligt uppehöll sig på Österrikes territorium den 11 juli 1953, den 1 januari 1961 eller den 27 november 1961,
med avseende på Sverige
en person med svenskt medborgarskap;
- 4) "lagstiftning"
lagar, förordningar och administrativa föreskrifter rörande de i artikel 2 första stycket angivna grenarna av social trygghet;
- 5) "behörig myndighet"
med avseende på Österrike
förbundsministern för sociala frågor eller, såvitt avser familjebidrag, förbunds-

Abkommen zwischen der Republik Österreich und dem Königreich Schweden über soziale Sicherheit

Die Republik Österreich und das Königreich Schweden von dem Wunsche geleitet, die gegenseitigen Beziehungen zwischen den beiden Staaten auf dem Gebiet der Sozialen Sicherheit zu regeln, sind übereingekommen, folgendes Abkommen zu schließen:

ABSCHNITT I

Allgemeine Bestimmungen

Artikel 1

(1) In diesem Abkommen bedeuten die Ausdrücke

1. „Österreich“
die Republik Österreich,
„Schweden“
das Königreich Schweden;
2. „Gebiet“
in bezug auf Österreich
dessen Bundesgebiet,
in bezug auf Schweden
dessen Staatsgebiet;
3. „Staatsangehöriger“
in bezug auf Österreich
dessen Staatsbürger oder eine Person deutscher Sprachzugehörigkeit (Volksdeutscher), die staatenlos ist oder deren Staatsangehörigkeit ungeklärt ist und die sich am 11. Juli 1953, am 1. Jänner 1961 oder am 27. November 1961 nicht nur vorübergehend im Gebiet von Österreich aufgehalten hat,

in bezug auf Schweden
eine Person schwedischer Staatsangehörigkeit;
4. „Rechtsvorschriften“
die Gesetze, Verordnungen und Satzungen, die sich auf die im Artikel 2 Absatz 1 bezeichneten Zweige der Sozialen Sicherheit beziehen;
5. „zuständige Behörde“
in bezug auf Österreich
den Bundesminister für soziale Verwaltung, hinsichtlich der Familienbei-

finansministern,

med avseende på Sverige
regeringen eller den myndighet rege-
ringen bestämmer;

- 6) "försäkringsorgan"
det organ eller den myndighet som svarar för tillämpningen av den i artikel 2 angivna lagstiftningen eller del därav;
- 7) "behörigt försäkringsorgan"
det försäkringsorgan som är behörigt enligt den tillämpliga lagstiftningen;
- 8) "familjemedlem"
en familjemedlem enligt den tillämpliga lagstiftningen;
- 9) "försäkringsperioder"
avgiftsperioder, anställningsperioder, perioder för utövande av annan förvärvsverksamhet eller bosättningsperioder, som i den lagstiftning enligt vilken de fullgjorts betecknas eller betraktas som försäkringsperioder, samt andra tidsperioder i den mån de i nämnda lagstiftning betraktas som likvärdiga med försäkringsperioder, däribland kalenderår, för vilka inom den svenska försäkringen för tilläggspension pensionspoäng har tillgodoräknats på grund av anställning eller annan förvärvsverksamhet under det ifrågavarande året eller en del därav;
- 10) "kontantförmån", "pension" eller "livränta"
en kontantförmån, pension eller livränta inberäknat alla däri ingående delar som utges av allmänna medel och alla förhöjningar, anpassningsbelopp, tillägg, engångsersättningar samt återbetalningar av avgifter;
- 11) "familjebidrag"
med avseende på Österrike
familjebidrag,
med avseende på Sverige
allmänna barnbidrag.

2. I denna konvention har andra förekommande uttryck den innebörd som tillkommer dem enligt den tillämpliga lagstiftningen.

hilfen den Bundesminister für Finanzen,

in bezug auf Schweden
die Regierung oder die Behörde, die sie bestimmt;

6. „Träger“
die Einrichtung oder die Behörde, der die Durchführung der im Artikel 2 bezeichneten Rechtsvorschriften oder eines Teiles davon obliegt;
7. „zuständiger Träger“
den nach den anzuwendenden Rechtsvorschriften zuständigen Träger;
8. „Familienangehöriger“
einen Familienangehörigen nach den anzuwendenden Rechtsvorschriften;
9. „Versicherungszeiten“
die Beitragszeiten, die Beschäftigungszeiten, die Zeiten einer anderen Erwerbstätigkeit oder die Zeiten des gewöhnlichen Aufenthalts, die in den Rechtsvorschriften, nach denen sie zurückgelegt wurden, als Versicherungszeiten bestimmt oder anerkannt sind, ferner Zeiten, soweit sie in diesen Rechtsvorschriften als den Versicherungszeiten gleichwertig anerkannt sind; darunter Kalenderjahre, für welche in der schwedischen Versicherung für Zusatzpension Pensionspunkte aufgrund einer Beschäftigung oder einer anderen Erwerbstätigkeit während des betreffenden Jahres oder eines Teiles davon gutgeschrieben sind;
10. „Geldleistung“, „Rente“ oder „Pension“
eine Geldleistung, Rente oder Pension einschliesslich aller ihrer Teile aus öffentlichen Mitteln, aller Zuschläge, Anpassungsbeträge, Zulagen sowie Kapitalsabfindungen und Zahlungen, die als Beitragserstattungen geleistet werden;
11. „Familienbeihilfe“
in bezug auf Österreich
die Familienbeihilfe
in bezug auf Schweden
das allgemeine Kindergeld.

(2) In diesem Abkommen haben andere Ausdrücke die Bedeutung, die ihnen nach den betreffenden Rechtsvorschriften zukommt.

Artikel 2

1. Denna konvention är tillämplig på
1) den österrikiska lagstiftningen om

- a) sjukförsäkring,
- b) yrkesskadeförsäkring,
- c) pensionsförsäkring,
- d) arbetslöshetsförsäkring,
- e) familjebidrag;

2) den svenska lagstiftningen om

- a) sjukförsäkring med föräldraförsäkring,
- b) yrkesskadeförsäkring,
- c) folkpension,
- d) försäkring för tilläggspension,
- e) arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd,

f) allmänna barnbidrag.

2. Denna konvention är icke tillämplig på lagstiftning om ett nytt system eller en ny gren av social trygghet och ej heller på system för offer för kriget eller dess följder.

3. Lagstiftning som följd av överenskommelse med en tredje stat beaktas ej vid tillämpningen av denna konvention.

Artikel 3

Denna konvention gäller, i den mån ej annat däri föreskrives, för de fördragsslutande staternas medborgare, för personer som är eller varit omfattade av lagstiftningen i någon av de fördragsslutande staterna samt för personer som härleder sin rätt från en sådan person.

Artikel 4

Vid tillämpning av en fördragsslutande stats lagstiftning likställs, i den mån ej annat föreskrives i denna konvention, den andra fördragsslutande statens medborgare med den förstnämnda statens egna medborgare.

Artikel 5

Pensioner, livräntor och andra kontantförmåner utom förmåner vid arbetslöshet utges, i den mån i denna konvention ej annat föreskrives, även när den som är be-

Artikel 2

(1) Dieses Abkommen bezieht sich
1. auf die österreichischen Rechtsvorschriften über

- a) die Krankenversicherung;
- b) die Unfallversicherung;
- c) die Pensionsversicherung;
- d) die Arbeitslosenversicherung;
- e) die Familienbeihilfe;

2. auf die schwedischen Rechtsvorschriften über

- a) die Krankenversicherung einschließlich der Elternversicherung;
- b) die Unfallversicherung;
- c) die Volkspension;
- d) die Versicherung für Zusatzpension;
- e) die Arbeitslosenversicherung und die Arbeitsmarktunterstützung (kontant arbeitsmarknadsstöd);
- f) das allgemeine Kindergeld.

(2) Dieses Abkommen bezieht sich nicht auf Rechtsvorschriften über ein neues System oder einen neuen Zweig der Sozialen Sicherheit und nicht auf Systeme für Opfer des Krieges und seiner Folgen.

(3) Rechtsvorschriften, die sich aus Übereinkommen mit dritten Staaten ergeben, sind bei Anwendung dieses Abkommens nicht zu berücksichtigen.

Artikel 3

Dieses Abkommen gilt, soweit es nichts anderes bestimmt, für die Staatsangehörigen der Vertragsstaaten, für Personen, für welche die Rechtsvorschriften eines der Vertragsstaaten gelten oder galten und für Personen, die ihre Rechte von einer der vorher genannten Personen ableiten.

Artikel 4

Bei Anwendung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates stehen, soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, dessen Staatsangehörigen die Staatsangehörigen des anderen Vertragsstaates gleich.

Artikel 5

Pensionen, Renten und andere Geldleistungen, mit Ausnahme der Leistungen bei Arbeitslosigkeit, sind, soweit dieses Abkommen nichts anderes bestimmt, auch

rättigad till förmånen uppehåller sig inom den andra fördragsslutande statens territorium.

Artikel 6

I den mån enligt en fördragsslutande stats lagstiftning utövning av förvärvsverksamhet eller obligatorisk tillhörighet till pensionsförsäkringen har rättslig återverkan på en socialförsäkringsförmån, medför en likartad förvärvsverksamhet eller en likartad obligatorisk försäkringstillhörighet i den andra fördragsslutande staten samma rättsverkan.

AVDELNING II

Bestämmelser om tillämplig lagstiftning

Artikel 7

Där ej annat följer av artiklarna 8 och 9 skall på förvärvsverksamma personer lagstiftningen i den fördragsslutande stat tillämpas, inom vars territorium förvärvsverksamheten utövas. Detta gäller vid utövande av förvärvsverksamhet som arbetstagare även när arbetstagaren är bosatt eller hans arbetsgivare har sitt huvudkontor i den andra fördragsslutande staten.

Artikel 8

1. Om en arbetstagare, som sysselsätts i en fördragsslutande stat av ett företag, hos vilket han regelmässigt är anställd, av detta företag utsänds till den andra fördragsslutande statens territorium för att utföra arbete för företagets räkning, tillämpas lagstiftningen i den förstnämnda fördragsslutande staten fortsättningsvis intill utgången av den tjugofjärde kalendermånaden efter utsändandet som om arbetstagaren fortfarande sysselsattes på dess territorium.

2. Om en arbetstagare med anställning hos ett luftfartsföretag, som har sitt huvudkontor i en fördragsslutande stat, utsänds från dess territorium till den andra fördragsslutande statens territorium, tillämpas lagstiftningen i den förstnämnda staten som om han fortfarande sysselsattes på dess territorium. Upprätthåller ett svenskt luftfartsföretag en filial eller ständig representation

wenn der Berechtigte sich im Gebiet des anderen Vertragsstaates aufhält, zu zahlen.

Artikel 6

Soweit nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates eine Erwerbstätigkeit oder eine Pflichtversicherung in der Pensionsversicherung rechtliche Auswirkungen auf eine Leistung der Sozialversicherung haben, kommt die gleiche Wirkung auch einer gleichartigen Erwerbstätigkeit oder einer gleichartigen Pflichtversicherung im anderen Vertragsstaat zu.

ABSCHNITT II

Bestimmungen über die anzuwendenden Rechtsvorschriften

Artikel 7

Unbeschadet der Artikel 8 und 9 unterliegen Erwerbstätige den Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, in dessen Gebiet die Erwerbstätigkeit ausgeübt wird. Dies gilt bei Ausübung einer unselbständigen Erwerbstätigkeit auch dann, wenn sich der Wohnort des Dienstnehmers oder der Sitz seines Dienstgebers im Gebiet des anderen Vertragsstaates befindet.

Artikel 8

(1) Wird ein Dienstnehmer, der im Gebiet eines Vertragsstaates von einem Unternehmen beschäftigt wird, dem er gewöhnlich angehört, von diesem Unternehmen zur Ausführung einer Arbeit für dessen Rechnung in das Gebiet des anderen Vertragsstaates entsendet, so sind bis zum Ende des 24. Kalendermonats nach dieser Entsendung die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so weiter anzuwenden, als wäre er noch in dessen Gebiet beschäftigt.

(2) Wird ein Dienstnehmer eines Luftfahrtunternehmens mit dem Sitz im Gebiet eines Vertragsstaates aus dessen Gebiet in das Gebiet des anderen Vertragsstaates entsendet, so sind die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates so weiter anzuwenden, als wäre er noch in dessen Gebiet beschäftigt. Unterhält ein schwedisches Luftfahrtunternehmen in Österreich eine

i Österrike, tillämpas den österrikiska lagstiftningen på arbetstagare som är anställda hos filialen eller representationen.

3. På ett fartygs besättning och andra ej blott tillfälligt på ett fartyg sysselsatta personer tillämpas lagstiftningen i den fördragslutande stat, vars flagga fartyget för.

Artikel 9

För diplomatiska företrädare och karriärkonsuler samt för den administrativa och tekniska personalen hos beskickning och hos konsulat, som förestås av karriärkonsul, liksom även för medlemmar av beskickningens respektive konsulatets tjänstepersonal och för personer som uteslutande är anställda i privat tjänst i hushållet hos diplomatiska företrädare, karriärkonsuler och medlemmar av konsulat, som förestås av karriärkonsul, skall, i den mån denna personkrets omfattas av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser respektive Wienkonventionen om konsulära förbindelser, bestämmelserna i dessa konventioner vara tillämpliga.

Artikel 10

På gemensam framställning av arbetstagare och arbetsgivare eller på framställning av självständigt förvärvsverksam person kan den behöriga myndigheten i den fördragslutande stat, vars lagstiftning enligt artiklarna 7—9 skall vara tillämplig, medge befrielse från denna lagstiftning under förutsättning att personen i fråga blir omfattad av den andra fördragslutande statens lagstiftning. Vid avgörandet skall beaktas förvärvsverksamhetens art och under vilka förhållanden den bedrivs. Före avgörandet skall behörig myndighet i den andra fördragslutande staten beredas tillfälle till ställningstagande. Är arbetstagare icke sysselsatt i denna stat, skall han behandlas som om han var sysselsatt där.

Zweigniederlassung oder ständige Vertretung, so sind auf die von ihr beschäftigten Dienstnehmer die österreichischen Rechtsvorschriften anzuwenden.

(3) Die Besatzung eines Seeschiffes sowie andere nicht nur vorübergehend auf einem Seeschiff beschäftigte Personen unterliegen den Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, dessen Flagge das Schiff führt.

Artikel 9

Für Diplomaten und Berufskonsuln und für das Verwaltungs- und technische Personal der von Diplomaten und Berufskonsuln geleiteten Vertretungsbehörden sowie für Mitglieder des dienstlichen Hauspersonals dieser Vertretungsbehörden und für die ausschließlich bei Diplomaten, Berufskonsuln und Mitglieder der von Berufskonsuln geleiteten Vertretungsbehörden beschäftigten privaten Hausangestellten gelten — soweit dieser Personenkreis in der Wiener Konvention über diplomatische Beziehungen beziehungsweise in der Wiener Konvention über konsularische Beziehungen erfaßt ist — die Bestimmungen dieser Konventionen.

Artikel 10

Auf gemeinsamen Antrag des Dienstnehmers und des Dienstgebers oder auf Antrag sonstiger Erwerbstätiger kann die zuständige Behörde des Vertragsstaates, dessen Rechtsvorschriften nach den Artikeln 7 bis 9 anzuwenden wären, die Befreiung von diesen Rechtsvorschriften zulassen, wenn die in Betracht kommende Person den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates unterstellt wird. Bei der Entscheidung ist auf die Art und die Umstände der Erwerbstätigkeit Bedacht zu nehmen. Vor der Entscheidung ist der zuständigen Behörde des anderen Vertragsstaates Gelegenheit zur Stellungnahme zu geben. Ist der Arbeitnehmer nicht in dessen Gebiet beschäftigt, so ist er so zu behandeln, als ob er in diesem Gebiet beschäftigt wäre.

AVDELNING III

Särskilda bestämmelser

Kapitel 1. Sjukdom och moderskap

Artikel 11

Har någon fullgjort försäkringsperioder enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar, skall dessa för förvärv av rätt till en förmån sammanräknas i den mån de icke sammanfaller.

Artikel 12

Är någon bosatt i en fördragsslutande stat och enligt lagstiftningen i denna stat berättigad till sjukvårdsförmåner, erhåller han under tillfällig vistelse i den andra fördragsslutande staten sjukvårdsförmåner enligt denna stats lagstiftning på det behöriga försäkringsorganets bekostnad, om han på grund av sitt tillstånd är i omedelbart behov av sådana förmåner.

Artikel 13

Familjemedlemmar till den som är bosatt i en fördragsslutande stat och enligt dess lagstiftning är försäkrad erhåller om de är bosatta i den andra fördragsslutande staten, sjukvårdsförmåner enligt den lagstiftning som försäkringsorganet för deras bosättningsort har att tillämpa.

Artikel 14

1. Åtnjuter någon pension från de fördragsslutande staternas pensionsförsäkringar, tillämpas på honom lagstiftningen om sjukförsäkring för pensionstagare i den fördragsslutande stat, i vilken han är bosatt. I fall då pension utges enbart enligt lagstiftningen i den andra fördragsslutande staten betraktas därvid denna pension som pension från den förstnämnda fördragsslutande staten.

2. Första stycket äger motsvarande tillämpning på pensionssökande.

ABSCHNITT III

Besondere Bestimmungen

Kapitel 1. Krankheit und Mutterschaft

Artikel 11

Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben, so sind diese für den Erwerb eines Leistungsanspruches zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 12

Besteht für eine Person, die sich im Gebiet eines Vertragsstaates gewöhnlich aufhält, nach den Rechtsvorschriften dieses Staates Anspruch auf Sachleistungen, so erhält sie bei einem vorübergehenden Aufenthalt im Gebiet des anderen Vertragsstaates zu Lasten des zuständigen Trägers Sachleistungen nach den Rechtsvorschriften dieses Staates, wenn ihr Zustand sofort die Gewährung solcher Leistungen erforderlich macht.

Artikel 13

Die Familienangehörigen einer Person, die sich im Gebiet eines Vertragsstaates gewöhnlich aufhält und die nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates versichert ist, erhalten, wenn sie sich im Gebiet des anderen Vertragsstaates gewöhnlich aufhalten, Sachleistungen nach den für den Träger ihres gewöhnlichen Aufenthaltsortes massgebenden Rechtsvorschriften.

Artikel 14

(1) Auf Pensionsempfänger aus der Pensionsversicherung der Vertragsstaaten sind die Rechtsvorschriften über die Krankenversicherung der Pensionisten des Vertragsstaates anzuwenden, in dessen Gebiet sich die Pensionsempfänger gewöhnlich aufhalten. Dabei gilt bei Gewährung einer Pension nur nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates diese Pension als Pension des ersten Vertragsstaates.

(2) Absatz 1 gilt entsprechend für Pensionswerber.

Artikel 15

I fall som avses i artiklarna 12—14 tillhandahålles förmånerna i fråga

- i Österrike
av distriktssjukkassan för arbetare och tjänstemän för vistelse- respektive bosättningsorten,
- i Sverige
av försäkringskassan för vistelse- respektive bosättningsorten.

Artikel 16

Frågor om ersättning för sjukvårdsförmåner som tillhandahållits enligt artikel 12 regleras genom överenskommelse mellan de båda fördragsslutande staternas behöriga myndigheter.

Kapitel 2. Ålderdom, invaliditet och dödsfall (pensioner)

DEL 1

Utgivande av pensioner enligt österrikisk lagstiftning

Artikel 17

Har någon fullgjort försäkringsperioder enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar, skall dessa för förvärv av rätt till förmåner enligt den österrikiska lagstiftningen sammanräknas i den mån de icke sammanfaller.

Artikel 18

1. Görs ansökan om pension av någon, som fullgjort försäkringsperioder enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar, eller av hans efterlevande, bestämmer det behöriga österrikiska försäkringsorganet pensionsförmånerna på följande sätt:

a) försäkringsorganet fastställer enligt den lagstiftning som det har att tillämpa, hurvida personen i fråga med sammanräkning av försäkringsperioderna uppfyller villkoren för rätt till förmånen;

b) befinner rätt till en förmån föreligga, beräknar försäkringsorganet det teoretiska belopp som skulle ha beviljats, om alla försäkringsperioder som fullgjorts enligt de bå-

Artikel 15

Die nach den Artikeln 12 bis 14 in Betracht kommenden Leistungen werden gewährt

- in Österreich
von der für den Aufenthaltsort der betreffenden Person zuständigen Gebietskrankenkasse für Arbeiter und Angestellte,
- in Schweden
von der für den Aufenthaltsort der betreffenden Person zuständigen Versicherungskasse.

Artikel 16

Die Art und Weise betreffend Erstattungen für nach Artikel 12 gewährte Sachleistungen wird durch eine Vereinbarung zwischen den zuständigen Behörden der beiden Vertragsstaaten geregelt.

Kapitel 2. Alter, Invalidität und Tod (Pensionen)

TEIL 1

Gewährung von Pensionen nach den österreichischen Rechtsvorschriften

Artikel 17

Hat eine Person nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben, so sind diese für den Erwerb eines Leistungsanspruches nach den österreichischen Rechtsvorschriften zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen.

Artikel 18

(1) Beanspruchen eine Person, die nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten Versicherungszeiten erworben hat, oder ihre Hinterbliebenen eine Pension, so hat der zuständige österreichische Träger die Leistungen auf folgende Weise festzustellen:

a) Der Träger hat nach den von ihm anzuwendenden Rechtsvorschriften festzustellen, ob die betreffende Person unter Zusammenrechnung der Versicherungszeiten Anspruch auf die Leistung hat;

b) besteht ein Anspruch auf eine Leistung, so hat der Träger zunächst den theoretischen Betrag der Leistung zu berechnen, die zustehen würde, wenn alle nach den

da fördragsslutande staternas lagstiftningar hade fullgjorts i Österrike, varvid om förmånens belopp ej beror av försäkringstidens längd detta belopp anses som teoretiskt belopp;

c) därefter beräknar försäkringsorganet på grundval av det enligt bestämmelserna under b framräknade beloppet den delförmån, vars utgivande skall ankomma på försäkringsorganet, efter förhållandet mellan längden av de försäkringsperioder, som skall beaktas enligt dess lagstiftning, och den sammanlagda längden av de försäkringsperioder, som skall beaktas enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar.

2. Uppgår den sammanlagda längden av de försäkringsperioder, som för förmånens beräkning skall beaktas enligt den österrikiska lagstiftningen, inte till tolv månader, utges ingen förmån enligt denna lagstiftning, såvida inte enligt den österrikiska lagstiftningen rätt till pension föreligger även utan tillämpning av artikel 17.

Artikel 19

För de behöriga österrikiska försäkringsorganens tillämpning av artiklarna 17 och 18 skall gälla följande regler:

1) För fastställande av försäkringsgren och behörigt försäkringsorgan inom pensionsförsäkringen beaktas endast österrikiska försäkringsperioder.

2) Som enligt den svenska lagstiftningen fullgjorda försäkringsperioder anses försäkringsperioder inom den svenska försäkringen för tilläggspension samt bosättningsår före år 1960, för vilka för personen i fråga beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst.

3) Artiklarna 17 och 18 gäller ej för fastställande av rätt till och beräkning av engångsbelopp för långvarig tjänst från den österrikiska pensionsförsäkringen för gruvarbetare.

4) För tillämpningen av artikel 18 första stycket gäller följande:

a) vid beaktandet av svenska försäkrings-

Rechtsvorschriften der beiden Vertragsstaaten zurückgelegten Versicherungszeiten in Österreich zurückgelegt worden wären. Ist der Betrag der Leistung von der Versicherungsdauer unabhängig, so gilt dieser Betrag als theoretischer Betrag;

c) sodann hat der Träger die geschuldete Teilleistung auf der Grundlage des nach litera b errechneten Betrages nach dem Verhältnis zu berechnen, das zwischen der Dauer der nach seinen Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten und der Gesamtdauer der nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu berücksichtigenden Versicherungszeiten besteht.

(2) Erreichen die Versicherungszeiten, die nach den österreichischen Rechtsvorschriften zu berücksichtigen sind, insgesamt nicht zwölf Monate für die Berechnung der Leistung, so wird nach diesen Rechtsvorschriften keine Leistung gewährt, es sei denn, daß nach den österreichischen Rechtsvorschriften auch ohne Anwendung des Artikels 17 ein Anspruch auf Pension besteht.

Artikel 19

Die zuständigen österreichischen Träger haben die Artikel 17 und 18 nach folgenden Regeln anzuwenden:

1. Für die Feststellung der Leistungszugehörigkeit und Leistungszuständigkeit in der Pensionsversicherung werden nur österreichische Versicherungszeiten berücksichtigt.

2. Als nach den schwedischen Rechtsvorschriften zurückgelegte Versicherungszeiten gelten Versicherungszeiten in der schwedischen Versicherung über die Zusatzpension sowie vor dem Jahre 1960 gelegene Zeiten des gewöhnlichen Aufenthalts, während der die betreffende Person der staatlichen Einkommensteuer in Schweden unterlag.

3. Artikel 17 und 18 gelten nicht für die Anspruchsvoraussetzungen und für die Leistung des Bergmannstreuegeldes aus der österreichischen knappschaftlichen Pensionsversicherung.

4. Bei der Durchführung des Artikels 18 Absatz 1 gilt folgendes:

a) Schwedische Versicherungszeiten sind

perioder tillämpas icke den österrikiska lagstiftningens bestämmelser om förutsättningsar för försäkringsperioders tillgodoräkning;

b) sammanfallande försäkringsperioder beaktas till sin verkliga längd;

c) beräkningsunderlaget bildas uteslutande av försäkringsperioder som fullgjorts inom den österrikiska pensionsförsäkringen;

d) försäkringsavgifter för tilläggsförsäkring, förmånstillägg och utjämningstillägg beaktas ej.

5) För tillämpningen av artikel 18 första stycket c gäller följande:

a) överstiger den sammanlagda längden av försäkringsperioder, som skall beaktas enligt båda de fördragslutande staternas lagstiftningar, den försäkringstid, som enligt den österrikiska lagstiftningen högst beaktas vid beräkning av pensionens höjningsbelopp, beräknas den delpension, vars utgivande skall ankomma på försäkringsorganet, efter förhållandet mellan längden av de försäkringsperioder, som skall beaktas enligt den österrikiska lagstiftningen, och det nyssnämnda högsta antalet försäkringsmånader;

b) hjälplöshetstillägg beräknas enligt den österrikiska lagstiftningen på grundval av den österrikiska delpensionen inom ramen för de proportionellt reducerade gränsbeloppen; skulle pensionsrätt föreligga med hänsyn tagen uteslutande till försäkringsperioder, som skall beaktas enligt österrikisk lagstiftning, utgår emellertid hjälplöshetstillägget i proportion till pensionen, såvida inte förmånsförhöjning på grund av hjälplöshet utges enligt den svenska lagstiftningen.

6) Det enligt artikel 18 första stycket c framräknade beloppet förhöjs under alla omständigheter med förhöjningsbelopp på grund av försäkringsavgifter för tilläggsförsäkring, med förmånsförhöjning inom försäkringen för gruvarbetare, med hjälplöshetstillägg och med utjämningstillägg enligt den österrikiska lagstiftningen.

7) Är enligt den österrikiska lagstiftningen utgivandet av förmåner inom pensionsförsäkringen för gruvarbetare beroende av att

ohne Anwendung der österreichischen Rechtsvorschriften über die Anrechenbarkeit zu berücksichtigen.

b) Sich deckende Versicherungszeiten sind mit ihrem tatsächlichen Ausmaß zu berücksichtigen.

c) Die Bemessungsgrundlage wird ausschließlich aus den in der österreichischen Pensionsversicherung erworbenen Versicherungszeiten gebildet.

d) Beiträge zur Höherversicherung, der Leistungszuschlag und die Ausgleichszulage bleiben außer Ansatz.

5. Bei Durchführung des Artikels 18 Absatz 1 litera c gilt folgendes:

a) Übersteigt die Gesamtdauer der nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu berücksichtigenden Versicherungszeiten das nach den österreichischen Rechtsvorschriften für die Bemessung des Steigerungsbetrages festgelegte Höchstausmaß, so ist die geschuldete Teilpension nach dem Verhältnis zu berechnen, das zwischen der Dauer der nach den österreichischen Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten und dem erwähnten Höchstausmaß von Versicherungsmonaten besteht.

b) Der Hilflosenzuschuss ist von der österreichischen Teilpension innerhalb der anteilmässig gekürzten Grenzbeträge nach den österreichischen Rechtsvorschriften zu berechnen. Bestünde hingegen allein aufgrund der nach österreichischen Rechtsvorschriften zu berücksichtigenden Versicherungszeiten Anspruch auf Pension, so gebührt der Hilflosenzuschuss in dem dieser Pension entsprechenden Ausmass, es sei denn, dass nach den schwedischen Rechtsvorschriften eine Erhöhung der Leistung wegen Hilflosigkeit gewährt wird.

6. Der nach Artikel 18 Absatz 1 litera c errechnete Betrag erhöht sich allenfalls um Steigerungsbeträge für Beträge zur Höherversicherung, um den knappschaftlichen Leistungszuschlag, den Hilflosenzuschuss und um die Ausgleichszulage nach den österreichischen Rechtsvorschriften.

7. Hängt nach den österreichischen Rechtsvorschriften die Gewährung von Leistungen der knappschaftlichen Pensions-

arbete med huvudsaklig karaktär av gruv-
arbete i den österrikiska lagstiftningens me-
ning fullgjorts i särskilda företag, beaktas av
svenska försäkringsperioder endast sådana,
för vilka likartat arbete i likartat företag
ligger till grund.

8) Rätt till särskilda utbetalningar från
den österrikiska pensionsförsäkringen förel-
igger i samma omfattning som den öster-
rikiska delförmånen, varvid artikel 21 äger
motsvarande tillämpning.

Artikel 20

1. Föreligger enligt den österrikiska lag-
stiftningen pensionsrätt även utan beaktande
av artikel 17, utger det behöriga österrikiska
försäkringsorganet pension med hänsyn ta-
gen uteslutande till försäkringsperioder, som
skall beaktas enligt den lagstiftning som
försäkringsorganet har att tillämpa, så länge
motsvarande rätt till förmån inom den
svenska försäkringen för tilläggspension icke
föreligger.

2. En enligt första stycket fastställd pen-
sion omräknas med tillämpning av artikel
18, när rätt till en motsvarande förmån en-
ligt den svenska lagstiftningen uppkommer.
Omräkning sker med verkan från och med
den dag, från vilken förmånen enligt den
svenska lagstiftningen skall börja utgå. Den
omständigheten att tidigare beslut vunnit la-
ga kraft utgör ej hinder för omräkningen.

Artikel 21

Har någon enligt den österrikiska lagstift-
ningen även utan beaktande av artikel 17
rätt till en förmån, och skulle denna vara
högre än summan av den enligt artikel 18
första stycket c framräknade österrikiska
förmånen och den svenska tilläggspensionen,
utger det österrikiska försäkringsorganet
som delförmån sin på nämnda sätt beräk-
nade förmån förhöjd med skillnaden mel-
lan denna summa och den förmån som
skulle utgå med hänsyn tagen uteslutande
till den lagstiftning som försäkringsorganet
har att tillämpa.

versicherung davon ab, dass wesentlich
bergmännische Tätigkeiten im Sinne der
österreichischen Rechtsvorschriften in be-
stimmten Betrieben zurückgelegt sind, so
werden von den schwedischen Versiche-
rungszeiten nur jene berücksichtigt, denen
eine Beschäftigung in einem gleichartigen
Betrieb mit einer gleichartigen Tätigkeit zu-
grunde liegt.

8. Die Sonderzahlungen aus der öster-
reichischen Pensionsversicherung gebühren
im Ausmass der österreichischen Teillei-
stung; Artikel 21 gilt entsprechend.

Artikel 20

(1) Besteht nach den österreichischen
Rechtsvorschriften auch ohne Berück-
sichtigung des Artikels 17 ein Anspruch auf
Pension, so hat der zuständige öster-
reichische Träger die allein aufgrund der
nach den von ihm anzuwendenden Rechts-
vorschriften zu berücksichtigenden Ver-
sicherungszeiten gebührende Pension zu ge-
währen, solange ein entsprechender Lei-
stungsanspruch in der schwedischen Ver-
sicherung über die Zusatzpension nicht be-
steht.

(2) Eine nach Absatz 1 festgestellte Pen-
sion ist nach Artikel 18 neu festzustellen,
wenn ein entsprechender Leistungsanspruch
nach den schwedischen Rechtsvorschriften
entsteht. Die Neufeststellung erfolgt mit
Wirkung vom Tag des Beginnes der Lei-
stung nach den schwedischen Rechtsvor-
schriften. Die Rechtskraft früherer Ent-
scheidungen steht der Neufeststellung nicht
entgegen.

Artikel 21

Hat eine Person nach den österreichischen
Rechtsvorschriften auch ohne Berücksichti-
gung des Artikels 17 Anspruch auf Leistung
und wäre diese höher als die Summe der
nach Artikel 18 Absatz 1 litera c errechneten
österreichischen Leistung und der
schwedischen Zusatzpension, so hat der
österreichische Träger seine so berechnete
Leistung, erhöht um den Unterschiedsbetrag
zwischen dieser Summe und der Leistung,
die nach den von ihm anzuwendenden
Rechtsvorschriften allein zustünde, als Teil-
leistung zu gewähren.

DEL 2

Utgivande av pensioner enligt svensk lagstiftning

Artikel 22

Vid denna konventions tillämpning utges folkpensioner enligt den svenska lagstiftningen uteslutande enligt artiklarna 23 och 24.

Artikel 23

1. I Sverige bosatt österrikisk medborgare är under samma förutsättningar, med samma belopp och med samma tilläggsförmåner som svenska medborgare berättigad till folkpension

a) i form av ålderspension, om han är bosatt i Sverige sedan minst fem år och efter fyllda 16 år varit bosatt där sammanlagt minst tio år,

b) i form av förtidspension, om han

aa) är bosatt i Sverige sedan minst fem år eller

bb) är bosatt i Sverige och under denna bosättning oavbrutet minst ett år varit normalt arbetsför,

c) i form av änke- respektive barnpension,

aa) om den avlidne omedelbart före sin död varit bosatt i Sverige minst fem år och den efterlevande vid dödsfallet var bosatt i Sverige eller

bb) om den efterlevande är bosatt i Sverige sedan minst fem år och den efterlevande eller den avlidne vid dödsfallet var bosatt i Sverige.

2. Förtidspension eller änkepension, var till rätt föreligger enligt första stycket, ersättes utan ansökan med ålderspension när personen i fråga uppnår den allmänna pensionsåldern.

TEIL 2

Gewährung von Pensionen nach den schwedischen Rechtsvorschriften

Artikel 22

Bei Anwendung dieses Abkommens sind Volkspensionen nach den schwedischen Rechtsvorschriften ausschliesslich nach den Artikeln 23 und 24 zu gewähren.

Artikel 23

(1) Einem österreichischen Staatsangehörigen, der sich in Schweden gewöhnlich aufhält, gebührt unter denselben Bedingungen, mit demselben Betrag und mit denselben Zusatzleistungen wie einem schwedischen Staatsangehörigen eine Volkspension

a) in Form der Alterspension, wenn er sich seit mindestens fünf Jahren in Schweden gewöhnlich aufhält und sich dort nach Vollendung des 16. Lebensjahres insgesamt mindestens zehn Jahre gewöhnlich aufgehalten hat,

b) in Form der Invaliditätspension, wenn er sich

aa) seit mindestens fünf Jahren in Schweden gewöhnlich aufhält oder

bb) in Schweden gewöhnlich aufhält und während dieses Aufenthalts ununterbrochen mindestens ein Jahr normal erwerbsfähig war,

c) in Form der Witwen- beziehungsweise Waisenpension,

aa) wenn sich der Verstorbene unmittelbar vor seinem Tod mindestens fünf Jahre in Schweden gewöhnlich aufgehalten hatte und sich der Hinterbliebene am Tag des Todes in Schweden gewöhnlich aufhielt oder

bb) wenn sich der Hinterbliebene seit mindestens fünf Jahren in Schweden gewöhnlich aufhält und sich der Hinterbliebene oder der Verstorbene am Tag des Todes in Schweden gewöhnlich aufhielt.

(2) Eine nach Absatz 1 gebührende Invaliditätspension oder Witwenpension wird mit Erreichung des allgemeinen Pensionsalters ohne Antrag in eine Alterspension umgewandelt.

3. För rätt till handikappersättning äger första stycket b motsvarande tillämpning.

4. Rätt till vårdbidrag för handikappat barn tillkommer barnets fader eller moder, om han eller hon är bosatt i Sverige sedan minst ett år.

Artikel 24

1. Österrikisk medborgare som ej uppfyller de i artikel 23 angivna villkoren men har rätt till tilläggspension är, i den mån ej annat föreskrives i tredje stycket, vid bosättning inom eller utom Sverige berättigad till folkpension med tilläggsförmåner i förhållande till det antal kalenderår, för vilka han eller, när fråga är om änke- eller barnpension, den avlidne tillgodoräknats pensionspoäng inom försäkringen för tilläggspension. Föreligger härvid rätt till full tilläggspension, utgår oakortad folkpension. I annat fall utgår folkpension med i motsvarande mån reducerat belopp.

2. Änkepension enligt första stycket ersättes utan ansökan med ålderspension när änkan uppnår den allmänna pensionsåldern. Skulle med beaktande av försäkringsperioder som fullgjorts av änkan själv ålderspensionen bli högre, utges ålderspension med det högre beloppet.

3. Handikappersättning som ej utgår som tillägg till folkpension samt vårdbidrag för handikappat barn, pensionstillskott och inkomstprövade pensionsförmåner utges endast för tid då den till sådan förmån berättigade är bosatt i Sverige.

Artikel 25

För utgivande av tilläggspension enligt den svenska lagstiftningen gäller följande:

1) Den som ej är svensk medborgare tillgodoräknas pensionspoäng endast på grund av förvärvsverksamhet under bosättning i Sverige.

2) Har någon fullgjort försäkringsperioder

(3) För den Anspruch auf Behindertenbeihilfe gilt Absatz 1 litera b entsprechend.

(4) Die Pflegebeihilfe für ein behindertes Kind gebührt dem Vater oder der Mutter des Kindes, wenn sich die betreffende Person seit mindestens einem Jahr in Schweden gewöhnlich aufhält.

Artikel 24

(1) Einem österreichischen Staatsangehörigen, der die Voraussetzungen nach Artikel 23 nicht erfüllt, jedoch Anspruch auf eine Zusatzpension hat, gebührt vorbehaltlich des Absatzes 3 bei gewöhnlichem Aufenthalt innerhalb oder ausserhalb Schwedens eine Volkspension mit Zusatzleistungen entsprechend der Anzahl der Kalenderjahre, für welche ihm oder, wenn es sich um eine Witwen- beziehungsweise Waisenspension handelt, dem Verstorbenen in der Versicherung über die Zusatzpension Pensionspunkte gutgeschrieben worden sind; besteht danach ein Anspruch auf eine volle Zusatzpension, so gebührt die Volkspension im ungekürzten Ausmass. Andernfalls gebührt eine verhältnismässig gekürzte Volkspension.

(2) Eine nach Absatz 1 gebührende Witwenpension wird mit Erreichung des allgemeinen Pensionsalters ohne Antrag in eine Alterspension umgewandelt. Besteht aufgrund eigener Versicherungszeiten der Witwe ein Anspruch auf Alterspension in einem höheren Ausmass, so gebührt die Alterspension in diesem Ausmass.

(3) Die Behindertenbeihilfe, soweit sie nicht als Zulage zu einer Volkspension gebührt, die Pflegebeihilfe für behinderte Kinder, der Pensionszuschuss und die einkommensabhängigen Pensionsleistungen gebühren nur bei gewöhnlichem Aufenthalt des Berechtigten in Schweden.

Artikel 25

Für die Gewährung von Zusatzpensionen nach den schwedischen Rechtsvorschriften gilt folgendes:

1. Pensionspunkte werden Personen, die nicht schwedische Staatsangehörige sind, nur aufgrund einer Erwerbstätigkeit während des gewöhnlichen Aufenthalts in Schweden gutgeschrieben.

2. Hat eine Person Versicherungszeiten

der inom både den svenska försäkringen för tilläggspension och den österrikiska pensionsförsäkringen, skall dessa för förvärv av rätt till tilläggspension i erforderlig omfattning sammanräknas i den mån de ej sammanfaller. Härvid likställs tolv inom den österrikiska pensionsförsäkringen fullgjorda försäkringsmånader med ett kalenderår, för vilket pensionspoäng tillgodoräknats.

3) För beräkning av tilläggspension beaktas endast försäkringsperioder enligt den svenska lagstiftningen.

4) Den svenska lagstiftningens bestämmelser om beräkning av tilläggspension för personer som är födda före år 1924 gäller endast för svenska medborgare.

Kapitel 3. Olycksfall i arbete och yrkesjukdomar

Artikel 26

1. Den som på grund av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom är berättigad till sjukvårdsförmåner enligt en fördragsslutande stats lagstiftning tillhandahålles under vistelse i den andra fördragsslutande staten på det behöriga försäkringsorganets bekostnad sjukvårdsförmåner av försäkringsorganet för hans vistelseort enligt den för detta försäkringsorgan gällande lagstiftningen.

2. I fall som avses i första stycket tillhandahålles sjukvårdsförmåner
i Österrike
av distriktssjukkassan för arbetare och tjänstemän för vistelseorten,

i Sverige
av försäkringskassan för vistelseorten.

3. I fall som avses i första stycket äger beträffande ersättning för uppkomna kostnader artikel 16 motsvarande tillämpning.

Artikel 27

I fall då förmåner på grund av yrkessjukdom skulle kunna utgå enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar utges förmåner endast enligt lagstiftningen i

sowohl in der schwedischen Zusatzpensionsversicherung als auch in der österreichischen Pensionsversicherung erworben, so sind diese für den Erwerb eines Anspruches auf Zusatzpension, soweit erforderlich, zusammenzurechnen, soweit sie nicht auf dieselbe Zeit entfallen. Hierbei stehen einem Kalenderjahr, für welches Pensionspunkte gutgeschrieben sind, zwölf in der österreichischen Pensionsversicherung erworbene Versicherungsmonate gleich.

3. Für die Berechnung einer Zusatzpension sind nur Versicherungszeiten nach den schwedischen Rechtsvorschriften heranzuziehen.

4. Die Rechtsvorschriften über die Berechnung von Zusatzpensionen für Personen, die vor dem Jahre 1924 geboren sind, finden nur auf schwedische Staatsangehörige Anwendung.

Kapitel 3. Arbeitsunfälle und Berufskrankheiten

Artikel 26

(1) Eine Person, die wegen eines Arbeitsunfalles oder einer Berufskrankheit Anspruch auf Sachleistungen nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates hat, erhält bei Aufenthalt im Gebiet des anderen Vertragsstaates zu Lasten des zuständigen Trägers Sachleistungen vom Träger ihres Aufenthaltsortes nach den für diesen Träger geltenden Rechtsvorschriften.

(2) Die im Absatz 1 vorgesehenen Sachleistungen werden gewährt
in Österreich
von der für den Aufenthaltsort der betreffenden Person zuständigen Gebietskrankenkasse für Arbeiter und Angestellte,
in Schweden
von der für den Aufenthaltsort der betreffenden Person zuständigen Versicherungskasse.

(3) Für die Erstattung der nach Absatz 1 entstandenen Kosten gilt Artikel 16 entsprechend.

Artikel 27

Wäre eine Berufskrankheit nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu entschädigen, so sind Leistungen nur nach den Rechtsvorschriften des Vertrags-

den fördragsslutande stat, på vars territorium verksamhet som varit ägnad att medföra fara för yrkessjukdomen senast utövats.

Kapitel 4. Arbetslöshet

Artikel 28

1. Har medborgare i en av de båda fördragsslutande staterna varit omfattad av båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar, sammanräknas för förvärv av rätt till ersättning vid arbetslöshet sysselsättningsperioder, som skall beaktas enligt båda lagstiftningarna, i den mån de ej sammanfaller.

2. För tillämpning av första stycket krävs att medborgare i den fördragsslutande stat, enligt vars lagstiftning han gör framställning om ersättning, under de senaste tolv månaderna före framställningen utfört förvärvsarbete sammanlagt minst fyra veckor. Har en anställning utan arbetstagarens förvällande upphört tidigare än efter fyra veckor, skall, om anställningen var avsedd att vara längre tid, första stycket likväl tillämpas.

Artikel 29

Från ersättningstid enligt den svenska lagstiftningen avdrages tid, för vilken ett försäkringsorgan i Österrike inom de senaste tolv månaderna före framställningen om ersättning utgivit ersättning till den arbetslöse.

Kapitel 5. Familjebidrag

Artikel 30

1. För den, som med sina barn är bosatt i en fördragsslutande stat och är förvärvsverksam i den andra fördragsslutande staten gäller med avseende på rätt till familjebidrag den förstnämnda statens lagstiftning.

2. Den, som är sysselsatt i en fördragsslutande stat och på vilken enligt bestämmelserna i artikel 8 den andra fördragsslutande statens lagstiftning skall tillämpas, behandlas med avseende på rätt till familjebidrag som om han med sina barn

staates zu gewären, in dessen Gebiet zuletzt eine Beschäftigung ausgeübt wurde, die geeignet ist, eine solche Berufskrankheit zu verursachen.

Kapitel 4. Arbeitslosigkeit

Artikel 28

(1) Galten für einen Staatsangehörigen eines der beiden Vertragsstaaten die Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten, so sind für den Erwerb des Anspruches auf Leistungen bei Arbeitslosigkeit die nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten zu berücksichtigenden Beschäftigungszeiten zusammenzurechnen, soweit sie auf dieselbe Zeit entfallen.

(2) Die Anwendung des Absatzes 1 setzt voraus, daß der Staatsangehörige in dem Vertragsstaat, nach dessen Rechtsvorschriften er die Leistungen begehrt, in den letzten zwölf Monaten vor Geltendmachung des Anspruches insgesamt mindestens vier Wochen beschäftigt war. Die Anwendung des Absatzes 1 erfolgt jedoch auch dann, wenn die Beschäftigung für längere Zeit in Aussicht genommen war, aber früher als nach vier Wochen ohne Verschulden des Dienstnehmers geendet hat.

Artikel 29

Die Anspruchsdauer nach den schwedischen Rechtsvorschriften wird um die Zeiten gemindert, für die ein Träger in Österreich dem Arbeitslosen innerhalb der letzten zwölf Monate vor dem Tage der Antragstellung Leistungen gewährt hat.

Kapitel 5. Familienbeihilfen

Artikel 30

(1) Für eine Person, die sich in einem Vertragsstaat mit ihren Kindern gewöhnlich aufhält und im anderen Vertragsstaat erwerbstätig ist, gelten in bezug auf den Anspruch auf Familienbeihilfen die Rechtsvorschriften des ersten Vertragsstaates.

(2) Eine Person, die in einem Vertragsstaat beschäftigt ist und auf die nach Artikel 8 die Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates anzuwenden sind, ist in bezug auf den Anspruch auf Familienbeihilfen so zu behandeln, als ob sie sich mit

uppehåll sig i den fördragsslutande stat, vars lagstiftning enligt nämnda bestämmelser skall tillämpas.

Artikel 31

Föreligger för barn, som är bosatt i en fördragsslutande stat, med beaktande av denna konvention rätt till familjebidrag enligt båda de fördragsslutande staternas lagstiftningar, gäller uteslutande lagstiftningen i den fördragsslutande stat, i vilken barnet är bosatt.

AVDELNING IV

Andra bestämmelser

Artikel 32

1. De behöriga myndigheterna kan träffa överenskommelse om sådana administrativa åtgärder som erfordras för denna konventions tillämpning. Sådan överenskommelse kan ingås redan före denna konventions ikraftträdande men får träda i kraft tidigast samtidigt med denna konvention.

2. De fördragsslutande staternas behöriga myndigheter skall underrätta varandra

a) om alla åtgärder som vidtages för denna konventions tillämpning,

b) om alla ändringar i den lagstiftning som berör denna konventions tillämpning.

3. För denna konventions tillämpning skall de fördragsslutande staternas myndigheter och försäkringsorgan bistå varandra och förfara som vid tillämpning av den egna lagstiftningen. Sådant bistånd är kostnadsfritt.

4. De fördragsslutande staternas försäkringsorgan och myndigheter kan i och för denna konventions tillämpning träda i direkt förbindelse såväl med varandra som med berörda personer eller deras befullmäktigade ombud.

5. En fördragsslutande stats försäkringsorgan, myndigheter och domstolar får icke avvisa till dem inkomna ansökningar och andra inlagor på grund av att de avfattats på den andra fördragsslutande statens officiella språk.

ihren Kindern in dem Vertragsstaat aufhiele, dessen Rechtsvorschriften nach den vorgenannten Bestimmungen anzuwenden sind.

Artikel 31

Besteht für ein Kind, das sich in einem Vertragsstaat gewöhnlich aufhält, unter Berücksichtigung dieses Abkommens nach den Rechtsvorschriften beider Vertragsstaaten ein Anspruch auf Familienbeihilfen, so gelten ausschliesslich die Rechtsvorschriften des Vertragsstaates, in dem sich das Kind gewöhnlich aufhält.

ABSCHNITT IV

Verschiedene Bestimmungen

Artikel 32

(1) Die zuständigen Behörden können die zur Durchführung dieses Abkommens notwendigen Verwaltungsmaßnahmen in einer Vereinbarung regeln. Diese Vereinbarung kann bereits vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens geschlossen werden, sie darf jedoch frühestens gleichzeitig mit diesem Abkommen in Kraft treten.

(2) Die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten unterrichten einander

a) über alle zur Anwendung dieses Abkommens getroffenen Maßnahmen,

b) über alle die Anwendung dieses Abkommens berührenden Änderungen ihrer Rechtsvorschriften.

(3) Für die Anwendung dieses Abkommens haben die Behörden und Träger der Vertragsstaaten einander zu unterstützen und wie bei der Anwendung ihrer eigenen Rechtsvorschriften zu handeln. Diese Amtshilfe ist kostenlos.

(4) Die Träger und Behörden der Vertragsstaaten können zwecks Anwendung dieses Abkommens miteinander sowie mit beteiligten Personen oder deren Beauftragten unmittelbar in Verbindung treten.

(5) Die Träger, Behörden und Gerichte eines Vertragsstaates dürfen die bei ihnen eingereichten Anträge und sonstigen Schriftstücke nicht deshalb zurückweisen, weil sie in der Amtssprache des anderen Vertragsstaates abgefaßt sind.

6. Läkareundersökningar, som företas för tillämpning av en fördragsslutande stats lagstiftning och avser personer som uppehåller sig på den andra fördragsslutande statens territorium, ombesörjes på begäran av det behöriga organet och på dess bekostnad av försäkringsorganet för uppehållsorten.

7. För rättshjälp gäller de vid varje tillfälle tillämpliga bestämmelserna om rättshjälp i civilrättsliga saker.

Artikel 33

De behöriga myndigheterna skall upprätta förbindelseorgan för att underlätta denna konventions tillämpning och särskilt för att åstadkomma enkla och snabba förbindelser mellan vederbörande försäkringsorgan på ömse sidor.

Artikel 34

1. Varje i en fördragsslutande stats lagstiftning föreskriven befrielse från eller nedsättning av skatter, stämpelavgifter, rättsgångsavgifter eller registreringsavgifter för inlagor eller bevis, som skall företas vid tillämpning av landets lagstiftning på berörda områden, utsträcks till att avse motsvarande inlagor eller bevis som skall företas vid tillämpning av denna konvention eller den andra fördragsslutande statens lagstiftning.

2. Bevis och inlagor av vad slag de vara må, som måste företas i och för denna konventions tillämpning, behöver icke bestyrkas.

Artikel 35

1. Ansökningar, förklaringar eller besvärsskrifter, som inges till myndighet, försäkringsorgan eller annan behörig inrättning i en fördragsslutande stat, vid tillämpningen av denna konvention eller en fördragsslutande stats lagstiftning betraktas som till myndighet, försäkringsorgan eller annan behörig inrättning i den andra fördragsslutande staten ingivna ansökningar, förklaringar eller besvärsskrifter.

2. En enligt den ena fördragsslutande statens lagstiftning gjord ansökan om en

(6) Ärztliche Untersuchungen, die in Durchführung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vorgenommen werden und Personen betreffen, die sich im Gebiet des anderen Vertragsstaates aufhalten, werden auf Ersuchen der zuständigen Stelle zu ihren Lasten vom Träger des Aufenthaltsortes veranlaßt.

(7) Für die gerichtliche Rechtshilfe gelten die jeweiligen auf die Rechtshilfe in bürgerlichen Rechtssachen anwendbaren Bestimmungen.

Artikel 33

Die zuständigen Behörden haben zur Erleichterung der Durchführung dieses Abkommens, insbesondere zur Herstellung einer einfachen und raschen Verbindung zwischen den beiderseits in Betracht kommenden Trägern, Verbindungsstellen zu errichten.

Artikel 34

(1) Jede in den Vorschriften eines Vertragsstaates vorgesehene Befreiung oder Ermäßigung von Steuern, Stempel-, Gerichts- oder Eintragungsgebühren für Schriftstücke oder Urkunden, die in Anwendung dieser Rechtsvorschriften vorzulegen sind, wird auf die entsprechenden Schriftstücke und Urkunden erstreckt, die in Anwendung dieses Abkommens oder der Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates vorzulegen sind.

(2) Urkunden und Schriftstücke jeglicher Art, die in Anwendung dieses Abkommens vorgelegt werden müssen, bedürfen keiner Beglaubigung.

Artikel 35

(1) Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel, die in Anwendung dieses Abkommens oder der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung eines Vertragsstaates eingereicht werden, sind als bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung des anderen Vertragsstaates eingereichte Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel anzusehen.

(2) Ein nach den Rechtsvorschriften des einen Vertragsstaates gestellter Antrag auf

förmån gäller också som ansökan om motsvarande förmån enligt den andra fördragsslutande stats lagstiftning i den mån förmånen kommer i fråga på grund av denna konvention. Vad nu sagts gäller dock ej, om sökanden uttryckligen begär att fastställandet av en enligt en fördragsslutande stats lagstiftning förvärvad åldersförmån skall uppskjutas.

3. Ansökningar, förklaringar eller besvärsskrifter som i och för tillämpningen av en fördragsslutande stats lagstiftning skall inom viss tid inges till myndighet, försäkringsorgan eller annan behörig inrättning i denna fördragsslutande stat, kan inom samma tid inges till den andra fördragsslutande stats motsvarande organ.

4. I fall som avses i första, andra och tredje styckena skall det anlitade organet genast översända ifrågavarande ansökningar, förklaringar eller besvärsskrifter till den andra fördragsslutande stats motsvarande behöriga organ.

Artikel 36

1. Försäkringsorgan, som har att utge förmåner, kan med befriande verkan utge förmåner enligt denna konvention i den för försäkringsorganet inom landet gällande valutan.

2. I denna konvention föreskrivna kostnadsersättningar fullgöres i den fördragsslutande stats valuta, i vilken det försäkringsorgan som tillhandahållit förmånerna har sitt säte.

3. Av denna konvention föranledda valutaöverföringar verkställs i enlighet med de överenskommelser som vid tiden för överföringen gäller mellan de fördragsslutande staterna.

Artikel 37

1. Av en fördragsslutande stats domstolar meddelade verkställbara domar liksom även av en fördragsslutande stats försäkringsorgan eller myndigheter meddelade verkställbara beslut och restantiebesked (bevis) rörande avgifter och andra socialförsäkringsfordringar samt rörande återkrav av

eine Leistung gilt auch als Antrag auf eine entsprechende Leistung nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates, die unter Berücksichtigung dieses Abkommens in Betracht kommt; dies gilt nicht, wenn der Antragsteller ausdrücklich beantragt, daß die Feststellung einer nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates erworbene Leistung bei Alter aufgeschoben wird.

(3) Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel, die in Anwendung der Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates innerhalb einer bestimmten Frist bei einer Behörde, einem Träger oder einer sonstigen zuständigen Einrichtung dieses Vertragsstaates einzureichen sind, können innerhalb der gleichen Frist bei der entsprechenden Stelle des anderen Vertragsstaates eingereicht werden.

(4) In den Fällen der Absätze 1 bis 3 hat die in Anspruch genommene Stelle diese Anträge, Erklärungen oder Rechtsmittel unverzüglich der entsprechenden zuständigen Stelle des anderen Vertragsstaates zu übermitteln.

Artikel 36

(1) Die leistungspflichtigen Träger können Leistungen aufgrund dieses Abkommens mit befreiender Wirkung in der für sie innerstaatlich maßgebenden Währung erbringen.

(2) Die in diesem Abkommen vorgesehenen Erstattungen haben in der Währung des Vertragsstaates, in dem der Träger, der die Leistungen gewährt hat, seinen Sitz hat, zu erfolgen.

(3) Überweisungen auf Grund dieses Abkommens sind nach Maßgabe der Vereinbarungen vorzunehmen, die diesbezüglich zwischen den Vertragsstaaten im Zeitpunkt der Überweisung gelten.

Artikel 37

(1) Die vollstreckbaren Entscheidungen der Gerichte sowie die vollstreckbaren Bescheide und Rückstandsausweise (Urkunden) der Träger oder der Behörden eines Vertragsstaates über Beiträge und sonstige Forderungen aus der Sozialversicherung sowie über die Rückforderung zu Unrecht

obehörigen uppburna familjebidrag erkännes i den andra fördragsslutande staten.

2. Erkännande får vägras endast om det strider mot den allmänna ordningen i den fördragsslutande stat, i vilken domen eller beviset skall erkännas.

3. Enligt första stycket erkända verkställbara domar och bevis verkställas i den andra fördragsslutande staten. Härvid förfäres i enlighet med vad som enligt lagstiftningen i den stat, på vars territorium verkställandet skall ske, gäller för verkställande av i denna fördragsslutande stat meddelade motsvarande domar och bevis. Domen eller beviset måste förses med intyg om dess verkställbarhet (exhibitetsklausul).

4. Har försäkringsorgan i en fördragsslutande stat fordran på oguldna avgifter skall vid tvångsverkställighet liksom även vid konkurs- och förlikningsförfarande i den andra fördragsslutande staten sådan fordran ha samma förmånsrätt som motsvarande fordringar i denna stat.

Artikel 38

1. Har en fördragsslutande stats försäkringsorgan utgivit förskott på en förmån, skall på begäran av detta försäkringsorgan den andra fördragsslutande statens försäkringsorgan innehålla en senare på samma tid belöpande utbetalning av en motsvarande förmån, vartill rätt föreligger enligt denna fördragsslutande stats lagstiftning. Har den ena fördragsslutande statens försäkringsorgan utbetalat en förmån med för högt belopp för tid, för vilken den andra fördragsslutande statens försäkringsorgan senare har att utge en motsvarande förmån, skall det för mycket utbetalade beloppet, intill beloppet av den förmån som senare skall utbetalas, anses som förskott i första punktens mening.

2. Har en fördragsslutande stats socialhjälsorgan utgivit socialhjälp till en person under tid, för vilken senare uppkommer rätt till kontantförmåner enligt den andra fördragsslutande statens lagstiftning, skall denna fördragsslutande stats behöriga försäkringsorgan på begäran av socialhjäls-

bezogener Familienbeihilfen werden im anderen Vertragsstaat anerkannt.

(2) Die Anerkennung darf nur versagt werden, wenn sie der öffentlichen Ordnung des Vertragsstaates widerspricht, in dem die Entscheidung oder die Urkunde anerkannt werden soll.

(3) Die nach Absatz 1 anerkannten vollstreckbaren Entscheidungen und Urkunden werden im anderen Vertragsstaat vollstreckt. Das Vollstreckungsverfahren richtet sich nach den Rechtsvorschriften, die in dem Vertragsstaat, in dessen Gebiet vollstreckt werden soll, für die Vollstreckung der in diesem Vertragsstaat erlassenen entsprechenden Entscheidungen und Urkunden gelten. Die Ausfertigung der Entscheidung oder der Urkunde muß mit der Bestätigung ihrer Vollstreckbarkeit (Vollstreckungsklausel) versehen sein.

(4) Forderungen von Trägern im Gebiet eines Vertragsstaates aus Beitragsrückständen haben bei der Zwangsvollstreckung sowie im Konkurs- und Ausgleichsverfahren im Gebiet des anderen Vertragsstaates die gleichen Vorrechte wie entsprechende Forderungen im Gebiet dieses Vertragsstaates.

Artikel 38

(1) Hat ein Träger eines Vertragsstaates einen Vorschuß auf eine Leistung gezahlt, so hat der Träger des anderen Vertragsstaates die auf denselben Zeitraum entfallende Nachzahlung einer entsprechenden Leistung, auf die nach den Rechtsvorschriften dieses Vertragsstaates Anspruch besteht, auf Ersuchen des erstgenannten Trägers einzubehalten. Hat der Träger des einen Vertragsstaates für eine Zeit, für die der Träger des anderen Vertragsstaates nachträglich eine entsprechende Leistung zu erbringen hat, eine höhere als die gebührende Leistung gezahlt, so gilt der diese Leistung übersteigende Betrag bis zur Höhe des nachzuzahlenden Betrages als Vorschuß im Sinne des ersten Satzes.

(2) Hat ein Fürsorgeträger eines Vertragsstaates einer Person Fürsorgeunterstützung während eines Zeitraumes gewährt, für den nachträglich nach den Rechtsvorschriften des anderen Vertragsstaates Anspruch auf Geldleistungen entsteht, so behält der zuständige Träger dieses Vertrags-

organet och för dess räkning innehålla senare på samma tid belöpande utbetalningar intill den utbetalade socialhjälpens belopp som om det var fråga om av den sistnämnda fördragsslutande statens socialhjälporgan utbetalad socialhjälp.

Artikel 39

1. Tvister mellan de fördragsslutande staterna om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention skall, så vitt möjligt, biläggas genom de fördragsslutande staternas behöriga myndigheter.

2. Kan en tvist inte biläggas på detta sätt, skall den på begäran av en fördragsslutande stat hänskjutas till en skiljedomstol, som bildas på följande sätt:

a) Vardera parten utser inom en månad efter mottagandet av begäran om skiljedomstolsförfarande en skiljedomare. Inom två månader efter det den part, som sist utsett sin skiljedomare, meddelat detta väljer de båda sålunda utsedda skiljedomarna en medborgare i en tredje stat som tredje skiljedomare.

b) Har en fördragsslutande stat icke inom föreskriven tid utsett någon skiljedomare, kan den andra fördragsslutande staten hos presidenten för den europeiska domstolen för mänskliga rättigheter göra framställning om utscende av en sådan. På motsvarande sätt förfares på framställning av en fördragsslutande stat, om de båda skiljedomarna inte kan ena sig om valet av den tredje skiljedomaren.

c) I fall, då presidenten för den europeiska domstolen för mänskliga rättigheter är medborgare i en fördragsslutande stat, övergår de honom genom denna artikel anförtrödda funktionerna till domstolens vicepresident. Är också denne medborgare i en fördragsslutande stat, övergår funktionerna till den till rangen främste domaren i domstolen, för vilken sådant förhållande ej föreligger.

3. Skiljedomstolen träffar sitt avgörande genom majoritetsbeslut. Dess avgöranden är bindande för de båda fördragsslutande staterna. Varje fördragsslutande stat bär kost-

staates auf Ersuchen und für Rechnung des Fürsorgeträgers die auf den gleichen Zeitraum entfallenden Nachzahlungen bis zur Höhe der gezahlten Fürsorgeunterstützung ein, als ob es sich um eine vom Fürsorgeträger des letzteren Vertragsstaates gezahlte Fürsorgeunterstützung handeln würde.

Artikel 39

(1) Streitigkeiten zwischen den Vertragsstaaten über die Auslegung oder die Anwendung dieses Abkommens sollen, so weit möglich, durch die zuständigen Behörden der Vertragsstaaten beigelegt werden.

(2) Kann eine Streitigkeit auf diese Weise nicht beigelegt werden, so ist sie auf Verlangen eines Vertragsstaates einem Schiedsgericht zu unterbreiten, das wie folgt zu bilden ist:

a) Jede der Parteien bestellt innerhalb von einem Monat ab dem Empfang des Verlangens einer schiedsgerichtlichen Entscheidung einen Schiedsrichter. Die beiden so nominierten Schiedsrichter wählen innerhalb von zwei Monaten, nachdem die Partei, die ihren Schiedsrichter zuletzt bestellt hat, dies notifiziert hat, einen Staatsangehörigen eines Drittstaates als dritten Schiedsrichter.

b) Wenn ein Vertragsstaat innerhalb der festgesetzten Frist keinen Schiedsrichter bestellt hat, kann der andere Vertragsstaat den Präsidenten des Europäischen Gerichtshofes für Menschenrechte ersuchen, einen solchen zu bestellen. Entsprechend ist über Aufforderung eines Vertragsstaates vorzugehen, wenn sich die beiden Schiedsrichter über die Wahl des dritten Schiedsrichters nicht einigen können.

c) Für den Fall, daß der Präsident des Europäischen Gerichtshofes für Menschenrechte Staatsangehöriger eines Vertragsstaates ist, gehen die ihm durch diesen Artikel übertragenen Funktionen auf den Vizepräsidenten des Gerichtshofes; ist auch dieser Staatsangehöriger eines Vertragsstaates, auf den ranghöchsten Richter des Gerichtshofes über, auf den dieser Umstand nicht zutrifft.

(3) Das Schiedsgericht entscheidet mit Stimmenmehrheit. Seine Entscheidungen sind für die beiden Vertragsstaaten bindend. Jeder Vertragsstaat trägt die Kosten des

naderna för den av denna stat utsedde skiljedomaren. För övriga kostnader svarar de fördragsslutande staterna med lika delar. Skiljedomstolen bestämmer själv om sitt förfarande.

AVDELNING V

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 40

1. Denna konvention grundar ingen rätt till utbetalning av förmåner för tid före dess ikraftträdande.

2. För fastställandet av rätt till förmåner enligt denna konvention beaktas även försäkringsperioder, som fullgjorts enligt en fördragsslutande stats lagstiftning före denna konventions ikraftträdande.

3. Med iakttagande av bestämmelserna i första stycket gäller denna konvention även för försäkringsfall, som inträffat före dess ikraftträdande, i den mån icke tidigare fastställda rättigheter avlösts genom utbetalning av engångsbelopp. I dessa fall skall enligt bestämmelserna i denna konvention

a) pensioner, vartill rätt föreligger först på grund av denna konvention, på ansökan av den berättigade fastställas från och med denna konventions ikraftträdande,

b) pensioner, som fastställts före denna konventions ikraftträdande, på ansökan av den berättigade omräknas; de kan också omräknas utan ansökan, varvid den dag då försäkringsorganet sänder meddelande om förfarandets påbörjande till den berättigade, gäller som ansökningsdag.

Göres ansökan om fastställande eller omräkning inom två år efter denna konventions ikraftträdande eller inledes omräkning utan ansökan inom denna tid, skall förmånerna utges för tid från och med denna konventions ikraftträdande. I annat fall utges förmånerna för tid från och med dag som bestämmes enligt lagstiftningen i vardera av de fördragsslutande staterna.

4. I de fördragsslutande staternas lagstiftningar gällande bestämmelser om rättig-

Schiedsrichters, den er bestellt. Die übrigen Kosten werden von den Vertragsstaaten zu gleichen Teilen getragen. Das Schiedsgericht regelt sein Verfahren selbst.

ABSCHNITT V

Übergangs- und Schlußbestimmungen

Artikel 40

(1) Dieses Abkommen begründet keinen Anspruch auf Zahlung von Leistungen für die Zeit vor seinem Inkrafttreten.

(2) Für die Feststellung des Anspruches auf Leistungen nach diesem Abkommen werden auch Versicherungszeiten berücksichtigt, die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates vor Inkrafttreten dieses Abkommens zurückgelegt worden sind.

(3) Unbeschadet der Bestimmungen des Absatzes 1 gilt dieses Abkommen auch für Versicherungsfälle, die vor seinem Inkrafttreten eingetreten sind, soweit nicht früher festgestellte Ansprüche durch Kapitalzahlungen abgegolten worden sind. In diesen Fällen werden nach den Bestimmungen dieses Abkommens

a) Pensionen, die erst aufgrund dieses Abkommens gebühren, auf Antrag des Berechtigten vom Inkrafttreten dieses Abkommens an festgestellt,

b) Pensionen, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens festgestellt worden sind, auf Antrag des Berechtigten neu festgestellt; sie können auch von Amts wegen neu festgestellt werden, wobei der Tag, an dem der Träger die von ihm an den Berechtigten zu erteilende Verständigung über die Einleitung des Verfahrens abfertigt, als Tag der Antragstellung gilt.

Wird der Antrag auf Feststellung oder Neufeststellung innerhalb von zwei Jahren nach dem Inkrafttreten dieses Abkommens eingebracht oder die amtswegige Neufeststellung innerhalb dieser Frist eingeleitet, so sind die Leistungen vom Inkrafttreten dieses Abkommens an zu gewähren, sonst von dem Tag an, der nach den Rechtsvorschriften jedes der beiden Vertragsstaaten bestimmt wird.

(4) Sehen die Rechtsvorschriften der Vertragsstaaten den Ausschluß oder die Verjäh-

heters upphörande eller preskription får i fråga om rättigheter enligt tredje stycket dessa bestämmelser icke tillämpas på den berättigade, om i tredje stycket avsedd ansökan görs inom två år efter denna konventions ikraftträdande. Görs ansökningen efter denna tids utgång, föreligger rätt till förmåner, i den mån rätten icke upphört eller preskriberats, från och med ansökningsdagen såvida icke förmånligare lagstiftning är tillämplig i en fördragsslutande stat.

5. I fall som avses i tredje stycket b äger artikel 38 första stycket motsvarande tillämpning.

Artikel 41

Rättigheter som enligt den österrikiska lagstiftningen tillkommer en person, som av politiska eller religiösa skäl eller på grund av sin härstamning lidit skada med avseende på sina socialförsäkringsrättsliga förhållanden, berörs icke av denna konvention.

Artikel 42

1. Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationshandlingarna skall så snart som möjligt utväxlas i Wien.

2. Denna konvention träder i kraft första dagen i andra månaden efter utgången av den månad, under vilken ratifikationshandlingarna utväxlas.

3. Denna konvention slutes på obestämd tid. Den kan skriftligen på diplomatisk väg uppsägas av vardera av de fördragsslutande staterna med iakttagande av en uppsägningstid av tre månader.

4. I fall av uppsägning fortfar denna konventions bestämmelser att gälla med avseende på förvärvade rättigheter utan hänsyn till sådana inskränkande bestämmelser som kan finnas i de ifrågakommande systemen för fall då en försäkrad uppehåller sig utomlands.

TILL BEVIS HÄROM har de båda fördragsslutande staternas befullmäktigade ombud undertecknat denna konvention.

von Ansprüchen vor, so sind hinsichtlich der Ansprüche aus Absatz 3 die diesbezüglichen Rechtsvorschriften auf die Berechtigten nicht anzuwenden, wenn der im Absatz 3 bezeichnete Antrag innerhalb von zwei Jahren nach Inkrafttreten dieses Abkommens gestellt wird. Wird der Antrag nach Ablauf dieser Frist gestellt, so besteht der Anspruch auf Leistungen, soweit er nicht ausgeschlossen oder verjährt ist, vom Zeitpunkt der Antragstellung an, es sei denn, daß günstigere Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates anwendbar sind.

(5) In den Fällen des Absatzes 3 litera b gilt Artikel 38 Absatz 1 entsprechend.

Artikel 41

Die einer Person, die aus politischen oder religiösen Gründen oder aus Gründen der Abstammung in ihren sozialversicherungsrechtlichen Verhältnissen einen Nachteil erlitten hat, nach den österreichischen Rechtsvorschriften zustehenden Rechte werden durch dieses Abkommen nicht berührt.

Artikel 42

(1) Dieses Abkommen ist zu ratifizieren. Die Ratifikationsurkunden sind sobald wie möglich in Wien auszutauschen.

(2) Dieses Abkommen tritt am ersten Tag des zweiten Monats nach Ablauf des Monats in Kraft, in dem die Ratifikationsurkunden ausgetauscht werden.

(3) Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen. Jeder Vertragsstaat kann es unter Einhaltung einer Frist von drei Monaten schriftlich auf dem diplomatischen Wege kündigen.

(4) Im Falle der Kündigung gelten die Bestimmungen dieses Abkommens für erworbene Ansprüche weiter, und zwar ohne Rücksicht auf einschränkende Bestimmungen, welche die in Betracht kommenden Systeme für den Fall des Aufenthaltes eines Versicherten im Ausland vorsehen.

ZU URKUND DESSEN haben die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten dieses Abkommen unterzeichnet.

SOM SKEDDE I STOCKHOLM den 11 november 1975,

i två exemplar, på vardera svenska och tyska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

För Konungariket Sverige:

Sven Aspling

För Republiken Österrike:

Fischer

GESCHEHEN ZU STOCKHOLM, am 11. November 1975,

in zwei Urschriften, in deutscher und schwedischer Sprache, wobei beide Texte in gleicher Weise authentisch sind.

Für die
Republik Österreich:

Fischer

Für das
Königreich Schweden:

Sven Aspling

**Slutprotokoll
till konventionen mellan Konungariket
Sverige och Republiken Österrike om
social trygghet**

Vid undertecknandet av den denna dag mellan Konungariket Sverige och Republiken Österrike slutna konventionen om social trygghet förklarar de båda fördragslutande staternas befullmäktigade ombud att enighet föreligger om följande bestämmelser:

I. Till konventionens artikel 2:

1) Första stycket 1 hänför sig icke till den österrikiska lagstiftningen om notarieförsäkring.

2) Tredje stycket gäller icke av Österrike slutna överenskommelser i den mån de innehåller bestämmelser om försäkringsförpliktelsers övergång från ett land till ett annat.

II. Till konventionens artikel 4:

1) Bestämmelser i överenskommelser, som slutits av Österrike, vilka reglerar försäkringsförpliktelsers övergång från ett land till ett annat, berörs ej.

2) Bestämmelser i de båda fördragsslutande staternas lagstiftningar rörande försäkrades och arbetsgivares medverkan i styrelser för försäkringsorgan och förbund samt i den dömande verksamheten på den sociala trygghetens område berörs ej.

3) Bestämmelserna i den österrikiska förbundslagen av den 22 november 1961 om rätt till förmåner och rättigheters intjänande inom pensions- och yrkesskadeförsäkring på grund av anställning utomlands eller lagstiftningen om beaktande av tid, varunder självständig förvärvsverksamhet utövats utanför Österrikes gränser på förutvarande österrikisk-ungerska monarkiens territorium berörs ej.

4) Svenska medborgare, som fyllt 55 år, är under samma förutsättningar och i samma omfattning som österrikiska medborgare berättigade till nödhjälp vid arbets-

**Schlußprotokoll
zum Abkommen zwischen der Republik
Österreich und dem Königreich Schweden
über soziale Sicherheit**

Bei Unterzeichnung des heute zwischen der Republik Österreich und dem Königreich Schweden geschlossenen Abkommens über Soziale Sicherheit erklären die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten, daß Einverständnis über folgende Bestimmungen besteht:

I. Zu Artikel 2 des Abkommens:

1. Absatz 1 Ziffer 1 bezieht sich nicht auf die österreichischen Rechtsvorschriften über die Notarversicherung.

2. Absatz 3 gilt nicht für die von Österreich geschlossenen Übereinkommen soweit diese Versicherungslastregelungen enthalten.

II. Zu Artikel 4 des Abkommens:

1. Versicherungslastregelungen in den von Österreich geschlossenen Übereinkommen bleiben unberührt.

2. Die Rechtsvorschriften der beiden Vertragsstaaten betreffend die Mitwirkung der Versicherten und der Dienstgeber in den Organen der Träger und der Verbände sowie in der Rechtsprechung in der Sozialen Sicherheit bleiben unberührt.

3. Die Rechtsvorschriften des österreichischen Bundesgesetzes vom 22.11.1961 über Leistungsansprüche und Anwartschaften in der Pensionsversicherung und der Unfallversicherung auf Grund von Beschäftigungen im Ausland sowie die Rechtsvorschriften über die Berücksichtigung der im Gebiet der ehemaligen österreichisch-ungarischen Monarchie außerhalb Österreichs zurückgelegten Zeiten einer selbständigen Erwerbstätigkeit bleiben unberührt.

4. Schwedischen Staatsangehörigen, die das 55. Lebensjahr vollendet haben und innerhalb der letzten fünf Jahre, gerechnet vom Tage der Geltendmachung des An-

löshet, om de vid ansökan härom minst tre år under de senast förflutna fem åren omfattats av obligatorisk arbetslöshetsförsäkring på grund av sysselsättning i Österrike.

5) De fördragsslutande staternas lagstiftningar rörande försäkring för personer, som är anställda hos en fördragsslutande stats beskickning eller konsulat, som förestås av karriärkonsul, i en tredje stat eller hos medlemmar av sådan beskickning eller sådant konsulat, berörs ej.

III. Till konventionens artikel 5:

Denna bestämmelse hänför sig ej till utjämningsläggen enligt den österrikiska lagstiftningen.

IV. Till konventionens artikel 6:

1) För rätt till pension från den österrikiska pensionsförsäkringen för personer som är självständigt förvärvsverkamma i yrkesmässigt bedriven rörelse likställes med rörelsens respektive bolagsförhållandets upplösning i Österrike upphörandet av motsvarande självständiga förvärvsverksamhet i Sverige.

2) Vid beräkningen av svensk folkpension med tilläggsförmåner likställes österrikisk pension med svensk tilläggs pension.

V. Till konventionens artiklar 8 och 10:

Skall svensk lagstiftning enligt någon av dessa artiklar tillämpas behandlas personen i fråga som om han även var bosatt i Sverige.

VI. Till konventionens artikel 9:

Österrikisk handelsdelegerad respektive sakkunniga medarbetare, som tilldelats honom av den österrikiska förbundshandelskammaren, likställes med diplomatisk företrädare respektive administrativ och teknisk personal såtillvida att den österrikiska lagstiftningen gäller beträffande dessa per-

spruches auf Notstandshilfe, in Österreich mindestens drei Jahre arbeitslosenversicherungspflichtig beschäftigt waren, gebührt die Notstandshilfe unter den gleichen Voraussetzungen und im gleichen Umfang wie österreichischen Staatsangehörigen.

5. Die Rechtsvorschriften der beiden Vertragsstaaten betreffend die Versicherung der bei einer amtlichen Vertretung eines der beiden Vertragsstaaten in Drittstaaten oder bei Mitgliedern einer solchen Vertretung beschäftigten Personen bleiben unberührt.

III. Zu Artikel 5 des Abkommens:

Diese Bestimmung bezieht sich nicht auf die Ausgleichszulage nach den österreichischen Rechtsvorschriften.

IV. Zu Artikel 6 des Abkommens:

1. Für die Entstehung des Pensionsanspruches aus der österreichischen Pensionsversicherung der in der gewerblichen Wirtschaft selbständig Erwerbstätigen steht dem Erlöschen der Gewerbeberechtigung beziehungsweise des Gesellschaftsverhältnisses in Österreich die Einstellung der entsprechenden selbständigen Erwerbstätigkeit in Schweden gleich.

2. Für die Berechnung einer schwedischen Volkspension mit Zusatzleistungen steht eine österreichische Pension einer schwedischen Zusatzpension gleich.

V. Zu den Artikeln 8 und 10 des Abkommens:

Sind nach einem dieser Artikel die schwedischen Rechtsvorschriften anzuwenden, so wird die betreffende Person so behandelt, als hätte sie auch ihren gewöhnlichen Aufenthalt im Gebiet Schwedens.

VI. Zu Artikel 9 des Abkommens:

Der österreichische Handelsdelegierte beziehungsweise die ihm von der Bundeskammer der gewerblichen Wirtschaft zugeordneten fachlichen Mitarbeiter stehen dem Diplomaten beziehungsweise dem Verwaltungs- und technischen Personal mit der Massgabe gleich, daß für die Beschäftigung

soners sysselsättning i Sverige.

VII. Till konventionens artikel 12:

I Österrike gäller denna bestämmelse med avseende på behandling, som meddelas av privatpraktiserande läkare, tandläkare och dentister, endast för följande personer:

a) personer som under utövning av sin förvärvsverksamhet vistas i Österrike samt deras medföljande familjemedlemmar;

b) personer som besöker sin i Österrike bosatta familj;

c) personer som av annan anledning vistas i Österrike, om de erhållit behandling i öppen vård för den distriktssjukkas räkning, som är behörig för deras vistelseort.

VIII. Till konventionens artikel 24:

1) Understiger i fall, då makar båda är berättigade till folkpension, pensionernas sammanlagda belopp den pension som skulle tillkomma en av makarna om endast denne var pensionsberättigad, förhöjes pensionerna med skillnadsbeloppet. Detta fördelas proportionellt mellan de bägge pensionerna.

2) Villkoret om rätt till tilläggspension enligt första stycket skall anses vara uppfyllt om för den försäkrade eller, när fråga är om änke- eller barnpension, för den avlidne beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst för år före år 1960. En förutsättning härför är dock att antalet sådana år, om så erfordras sammanlagt med år för vilka pensionspoäng tillgodoräknats inom försäkringen för tilläggspension liksom med försäkringstider i den österrikiska pensionsförsäkringen, uppgår till minst tre. Härvid likställs tolv inom den österrikiska pensionsförsäkringen fullgjorda försäkringsmånader med ett år för vilket till statlig inkomstskatt taxerad inkomst beräknats.

3) Med år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats inom försäkringen för tilläggspension, likställs vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket om folkpensioner

dieser Personen im Gebiet Schwedens die österreichischen Rechtsvorschriften gelten.

VII. Zu Artikel 12 des Abkommens:

Diese Bestimmung gilt in Österreich in bezug auf die Behandlung durch freiberuflich tätige Ärzte, Zahnärzte und Dentisten nur hinsichtlich folgender Personen:

a) Personen, die sich in Ausübung ihrer Beschäftigung in Österreich aufhalten sowie die sie begleitenden Familienangehörigen;

b) Personen, die ihre sich in Österreich gewöhnlich aufhaltende Familie besuchen;

c) Personen, die sich aus anderen Gründen in Österreich aufhalten, wenn ihnen eine ambulante Behandlung für Rechnung der für ihren Aufenthaltsort zuständigen Gebietskrankenkasse gewährt wurde.

VIII. Zu Artikel 24 des Abkommens:

1. Haben Ehegatten je einen Anspruch auf Volkspension und wäre die Summe dieser Pensionen geringer als die einem Ehegatten allein gebührende Pension, so sind die Pensionen um den Unterschiedsbetrag verhältnismäßig zu erhöhen.

2. Der nach Absatz 1 erforderliche Anspruch auf Zusatzpension gilt als erfüllt, wenn der Versicherte oder, im Falle einer Witwen- bzw. Waisenpension, wenn der Verstorbene vor dem Jahre 1960 der staatlichen Einkommensteuer in Schweden während eines Zeitraumes unterlag, der, erforderlichenfalls unter ergänzender Heranziehung von Jahren, für die Pensionspunkte in der Versicherung für Zusatzpension gutgeschrieben sind, sowie von Versicherungszeiten in der österreichischen Pensionsversicherung, mindestens drei Jahre beträgt. Hiebei stehen einem Jahr, während welchem die in Betracht kommende Person der staatlichen Einkommensteuer in Schweden unterlag, zwölf in der österreichischen Pensionsversicherung erworbene Versicherungsmonate gleich.

3. Für die Berechnung der Volkspension stehen bei Anwendung des Absatzes 1 den Jahren, für die in der Versicherung für Zusatzpension Pensionspunkte gutge-

sionens beräkning år före år 1960, för vilka beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst.

IX. Till konventionens artikel 28:

Denna artikel gäller ej för förvärv av rätt till moderskapslön enligt den österrikiska lagstiftningen.

X. Till konventionens artikel 30:

Bestämmelserna om väntetid för rätt till allmänt barnbidrag i den svenska lagstiftningen berörs ej av denna konvention.

XI. Till konventionens artikel 40:

Avdelning III kapitel 2 gäller ej för fall, då enligt den österrikiska lagstiftningen om pensionsförsäkring för personer som är självständigt förvärvsverksamma i jordbruk och skogsbruk lagstiftningen om jordbrukares tilläggs pensionsförsäkring fortfarande skall tillämpas.

Detta slutprotokoll utgör en integrerande del av konventionen mellan Konungariket Sverige och Republiken Österrike om social trygghet. Det träder i kraft samma dag som konventionen och förblir i kraft samma tid som denna.

TILL BEVIS HÄROM har de båda fördragsslutande staternas befullmäktigade ombud undertecknat detta slutprotokoll.

SOM SKEDDE I STOCKHOLM den 11 november 1975,

i två exemplar, på svenska och tyska språken, vilka båda texter äger lika vitsord.

För Konungariket Sverige:

Sven Aspling

För Republiken Österrike:

Fischer

schrieben sind, jene Einkommensjahre vor dem Jahre 1960 gleich, während welcher die betreffende Person der staatlichen Einkommensteuer in Schweden unterlag.

IX. Zu Artikel 28 des Abkommens:

Dieser Artikel gilt nicht für den Erwerb des Anspruches auf Karenzurlaubsgeld nach den österreichischen Rechtsvorschriften.

X. Zu Artikel 30 des Abkommens:

Die schwedischen Rechtsvorschriften über die Wartezeit für den Anspruch auf Kindergeld werden durch dieses Abkommen nicht berührt.

XI. Zu Artikel 40 des Abkommens:

Abschnitt III Kapitel 2 gilt nicht für Fälle, in denen nach den österreichischen Rechtsvorschriften über die Pensionsversicherung der in der Land- und Forstwirtschaft selbständig Erwerbstätigen die Rechtsvorschriften über die Landwirtschaftliche Zuschußrentenversicherung weiterhin anzuwenden sind.

Dieses Schlußprotokoll ist Bestandteil des Abkommens zwischen der Republik Österreich und dem Königreich Schweden über Soziale Sicherheit. Es tritt an demselben Tag in Kraft wie das Abkommen und bleibt ebensolange wie dieses in Kraft.

ZU URKUND DESSEN haben die Bevollmächtigten beider Vertragsstaaten dieses Schlußprotokoll unterzeichnet.

GESCHEHEN ZU STOCKHOLM, am 11. November 1975,

in zwei Urschriften, in deutscher und schwedischer Sprache, wobei beide Texte in gleicher Weise authentisch sind.

Für die
Republik Österreich:
Fischer

Für das
Königreich Schweden:
Sven Aspling